

SODBA SODIŠČA PRVE STOPNJE (peti senat)

z dne 22. oktobra 2008*

V združenih zadevah T-309/04, T-317/04, T-329/04 in T-336/04,

TV 2/Danmark A/S, s sedežem v Odensu (Danska), ki jo zastopata O. Koktvedgaard in M. Thorninger, odvetnika,

tožeča stranka v zadevi T-309/04,

ob intervenciji

Evropske zveze za radiodifuzijo (European Broadcasting Union – EBU), s sedežem v Grand-Saconnexu (Švica), ki jo zastopa A. Carnelutti, odvetnik,

intervenientka v zadevi T-309/04,

Kraljevina Danska, ki jo zastopajo J. Molde, zastopnik, skupaj s P. Bieringom in K. Lundgaardom Hansenom, odvetnika,

tožeča stranka v zadevi T-317/04,

* Jezika postopka: angleščina in danščina.

Viasat Broadcasting UK Ltd, s sedežem v West Draytonu, Middlesex (Združeno kraljestvo), ki jo zastopata S. Hjelmborg in M. Honoré, odvetnika,

tožeča stranka v zadevi T-329/04,

ob intervenciji

SBS TV A/S, nekdanja TV Danmark A/S, s sedežem v Skovlundeu (Danska)

in

SBS Danish Television Ltd, nekdanja Kanal 5 Denmark Ltd, s sedežem v Hounslowu, Middlesex (Združeno kraljestvo),

ki ju zastopajo D. Vandermeersch, K.-U. Karl in H. Peytz, odvetniki,

intervenientki v zadevi T-329/04,

SBS TV A/S,

SBS Danish Television Ltd,

tožeči stranki v zadevi T-336/04,

ob intervenciji

Viasat Broadcasting UK Ltd,

intervenientka v zadevi T-336/04,

proti

Komisiji Evropskih skupnosti, ki jo zastopajo v zadevah T-309/04, T-317/04 in T-329/04 H. Støvlbæk in M. Niejahr, v zadevi T-329/04 tudi N. Kahn, in v zadevi T-336/04 Kahn in Niejahr, zastopniki,

tožena stranka v zadevah T-309/04, T-317/04, T-329/04 in T-336/04,

ob intervenciji

SBS TV A/S,

SBS Danish Television Ltd,

II - 2940

Viasat Broadcasting UK Ltd,

intervenientke v zadevi T-309/04,

in

Kraljevine Danske

TV 2/Danmark A/S

in

EBU,

intervenientke v zadevah T-329/04 in T-336/04,

katerih predmet je v zadevah T-309/04 in T-317/04 predlog za razglasitev ničnosti primarno Odločbe Komisije 2006/217/ES z dne 19. maja 2004 o ukrepih, ki jih izvaja Danska za TV2/Danmark (UL 2006, L 85, str. 1, popravek UL 2006, L 368, str. 112), in podredno člena 2 te odločbe oziroma odstavkov 3 in 4 tega člena ter v zadevah T-329/04 in T-336/04 predlog za razglasitev ničnosti iste odločbe v delu, v katerem je ugotovljen obstoj državne pomoči, ki je delno združljiva s skupnim trgom,

SODIŠČE PRVE STOPNJE
EVROPSKIH SKUPNOSTI (peti senat),

v sestavi M. Vilaras (poročevalec), predsednik, M. E. Martins Ribeiro in K. Jürimäe, sodnici,

sodna tajnica: C. Kristensen, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 7. in 8. novembra 2007

izreka naslednjo

Sodbo

Pravni okvir

¹ Člen 16 ES določa:

„Brez poseganja v člene 73 [ES], 86 [ES] in 87 [ES] ter ob upoštevanju položaja, ki ga imajo službe splošnega gospodarskega pomena v okviru skupnih vrednot Unije, pa tudi njihove vloge pri pospeševanju socialne in teritorialne kohezije, skrbijo Skupnost in

države članice v mejah svojih pristojnosti na področju uporabe te pogodbe za to, da takšne službe delujejo na podlagi načel in pogojev, ki jim omogočajo izpolnjevanje njihovih nalog.“

2 Člen 86(2) ES določa:

„Podjetja, pooblaščen za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, oziroma podjetja, ki imajo značaj dohodkovnega monopola, ravnajo po pravilih iz te pogodbe, zlasti po pravilih o konkurenci, kolikor uporaba takšnih pravil pravno ali dejansko ne ovira izvajanja posebnih nalog, ki so jim dodeljene. Razvoj trgovine ne sme biti prizadet v takšnem obsegu, ki bi bil v nasprotju z interesi Skupnosti.“

3 Člen 87(1) ES določa:

„Razen če ta pogodba ne določa drugače, je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva s skupnim trgom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami.“

4 Člen 311 ES določa:

„Protokoli, ki se v medsebojnem soglasju držav članic priložijo tej pogodbi, so njen sestavni del.“

5 Protokol o sistemu javne radiotelevizije v državah članicah (UL 1997, C 340, str. 109, v nadaljevanju: amsterdamski protokol), ki je bil uveden z amsterdamsko pogodbo v prilogi k Pogodbi ES, določa:

„[Države članice] so se ob upoštevanju neposredne povezanosti sistema javne radiotelevizije v državah članicah z demokratičnimi, socialnimi in kulturnimi potrebami vsake družbe in potrebo po ohranitvi medijske pluralnosti dogovorile o teh razlagalnih določbah, ki so priložene Pogodbi [ES]:

Določbe Pogodbe [ES] ne posegajo v pristojnost držav članic glede financiranja storitev javne radiotelevizije, če je takšno financiranje odobreno radiotelevizijskim zavodom za opravljanje javnih storitev, kakor jo naloži, opredeli in organizira vsaka država članica, in če ne vpliva na trgovinske pogoje in konkurenco v Skupnosti do te mere, da bi bilo to v nasprotju s skupnimi interesi, pri čemer je treba upoštevati zagotavljanje teh javnih storitev.“

6 Komisija je 15. novembra 2001 objavila sporočilo o uporabi pravil o državni pomoči za storitve javne radiotelevizije (UL C 320, str. 5, v nadaljevanju: sporočilo o radioteleviziji), v katerem je določila načela, ki jih bo upoštevala pri uporabi člena 87 ES in člena 86(2) ES za državno financiranje storitev javne radiodifuzije.

Dejansko stanje sporov

- 7 Na Danskem delujeta dve javni RTV-postaji, in sicer Danmarks Radio (v nadaljevanju: DR) in TV 2/Danmark (v nadaljevanju: TV2), ki jo je nadomestila postaja TV 2/Danmark A/S (v nadaljevanju: TV2 A/S) z računovodskimi in davčnimi učinki od 1. januarja 2003. Postaja DR se skoraj v celoti financira s sredstvi iz naročnine. Postaja TV2 pa se delno financira s sredstvi iz naročnine, vendar delno tudi s prejemki iz oglaševanja.
- 8 Postaja TV2 je bila ustanovljena leta 1986 z „lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed“ (zakon, ki spreminja zakon o storitvah radiotelevizijskega oddajanja) št. 335 z dne 4. junija 1986 (v nadaljevanju: zakon iz leta 1986 o ustanovitvi postaje TV2) kot neodvisna avtonomna ustanova. Postaja je začela oddajati 1. oktobra 1988. Oddaja zemeljski televizijski program TV2, leta 2000 pa je začela oddajati tudi satelitski televizijski program TV2 Zulu. Konec leta 2002 je javni program TV2 Zulu postal komercialni plačniški televizijski program.
- 9 Poleg javnih RTV-postaj delujeta na danskem trgu RTV-dejavnosti po vsej državi še dve komercialni RTV-postaji, na eni strani skupina, ki jo sestavljata družbi SBS TV A/S in

SBS Danish Television Ltd (v nadaljevanju: SBS A/S in SBS Ltd, skupaj SBS), ter na drugi strani družba Viasat Broadcasting UK Ltd (v nadaljevanju: Viasat).

- 10 Postaji SBS A/S in SBS Ltd sta v lasti družbe SBS Broadcasting SA., ki je luksemburška družba, ki upravlja RTV-postaje v več državah članicah.

- 11 Postaja SBS A/S, prej TV Danmark A/S, od aprila 1997 zemeljsko oddaja televizijski komercialni program TV Danmark 2. Oddaje postaje TV Danmark 2, s sedežem v Københavnu, se poleg tega prenašajo satelitsko do nekaterih kabelskih operaterjev in danskih gospodinjstev DTH (DirectToHome (radijsko in televizijsko satelitsko oddajanje neposredno na dom)) v preostali del države.

- 12 Postaja SBS Ltd, prej Kanal 5 Denmark Ltd, ki je bila ustanovljena leta 1999 pod imenom TV Danmark 1 Ltd in se je tako imenovala do leta 2004, od 1. januarja 2000 iz Združenega kraljestva z dovoljenjem te države satelitsko oddaja program komercialne televizije Kanal 5 (sprva imenovane TV Danmark 1).

- 13 Postaja Viasat je v lasti multinacionalne skupine Modern Times Group (MTG), ki deluje na področju medijev. Postaja Viasat od leta 1992 z dovoljenjem Združenega kraljestva na Danskem satelitsko oddaja programa TV3 in TV3+.

- 14 Postaji SBS in Viasat sta konkurentki postaje TV2 na nacionalnem trgu televizijskega oglaševanja.

- 15 Danska pravila za opredelitev javne službe postaje TV2 je od 1995 do 2002 vseboval „lov om radio- og fjernsynsvirksomhed (zakon o radiotelevizijskih storitvah) št. 1065 z dne 23. decembra 1992 v zaporednih različicah objave prečiščenega besedila, med katerimi je različica št. 578 z dne 24. junija 1994 (v nadaljevanju: zakon o radioteleviziji). Ta pravila so bila podrobneje in natančneje opredeljena v statutu postaje TV2.
- 16 Komisija je z dopisom z dne 5. aprila 2000 prejela pritožbo postaje SBS, da Kraljevina Danska financira postajo TV2. Sestanek s pritožniki je potekal 3. maja 2000.
- 17 Postaja SBS je z dopisi z dne 28. februarja, 3. maja in 11. decembra 2001 predložila dodatne podatke.
- 18 Komisija je z dopisom z dne 5. junija 2002 od danskih organov zahtevala predložitev podatkov, danski organi pa so nanj odgovorili z dopisom z dne 10. julija 2002. Z danskimi organi sta potekala dva sestanka, in sicer 25. oktobra 2002 in 19. novembra 2002. V dopisih z dne 19. novembra 2002 in 3. decembra 2002 so danski organi predložili dodatne podatke.
- 19 Komisija je z dopisom z dne 24. januarja 2003 Kraljevino Dansko obvestila o svoji odločitvi, da bo uvedla postopek iz člena 88(2) Pogodbe ES v zvezi s financiranjem postaje TV2, ki ga izvaja ta država članica (v nadaljevanju: odločba o uvedbi postopka).

- 20 Odločba o uvedbi postopka je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* z dne 14. marca 2003 (UL C 59, str. 2). Komisija je pozvala zainteresirane stranke, naj predložijo svoja stališča o zadevnih ukrepih.
- 21 Komisija je v dopisu z dne 24. marca 2003 prejela stališča danskih organov ter druge informacije z dopisoma z dne 19. decembra 2003 in 15. marca 2004. Prejela je tudi stališča več zainteresiranih strank. Postaja SBS je predložila svoja stališča z dopisom z dne 14. aprila 2003. Združenje evropskih komercialnih televizij (v nadaljevanju: ACT) je predložilo svoja stališča z dopisom z dne 14. aprila 2003. Komerčni RTV-postaji Antena 3 TV in Gestevisión Telecinco sta predložila svoja stališča z dopisom z dne 16. aprila 2003, postaja Viasat pa z dopisom z dne 14. aprila 2003. Komisija je z dopisom z dne 12. septembra 2003 ta stališča posredovala Kraljevini Danski, ki se je nanje odzvala z dopisom z dne 12. septembra 2003.
- 22 Komisija je od postaje SBS prejela dodatne informacije v dopisih z dne 15. decembra 2003 in 6. januarja 2004. S predstavniki postaje SBS se je sestala 17. decembra 2003, 9. februarja 2004 pa z danskimi organi, ki so svoja stališča glede dodatnih podatkov postaje SBS predložili z dopisom z dne 15. marca 2004.
- 23 Na generalni skuščini 17. decembra 2003 je bila ustanovljena postaja TV2 A/S na podlagi danskega zakona št. 438 z dne 10. junija 2003 o TV2 A/S, z računovodskimi in davčnimi učinki od 1. januarja 2003.
- 24 Z Odločbo 2005/217/ES z dne 19. maja 2004 o ukrepih, ki jih Danska izvaja za postajo TV 2/Danmark (UL 2006, L 85, str. 1, popravek UL 2006, L 368, str. 112, v nadaljevanju: izpodbijana odločba) je Komisija odločila, da je „[p]omoč, dodeljena postaji TV 2/DANMARK v obdobju od leta 1995 do leta 2002 prek naročnin in drugih

ukrepov, opisanih v tej odločbi, [...] združljiva s skupnim trgom na podlagi člena 86(2) Pogodbe [ES], razen zneska v višini 628,2 milijona [danskih kron]" (člen 1 izpodbijane odločbe).

25 Komisija je Kraljevini Danski naložila, naj od postaje TV2 A/S zahteva vračilo tega zneska z obrestmi (člen 2 izpodbijane odločbe).

26 Kraljevina Danska je z dopisom z dne 23. julija 2004 Komisiji priglasila načrt o rekapitalizaciji postaje TV2 A/S. Ta načrt je glede državnih finančnih ukrepov predvideval kapitalski vložek 440 milijonov danskih kron (DKK) in preoblikovanje državne posojila v znesku 394 milijonov DKK v lastniški kapital.

27 Komisija je z Odločbo z dne 6. oktobra 2004 (C(2004) 3632 konč.) v zadevi s področja državnih pomoči št. N 313/2004 o rekapitalizaciji postaje TV 2/Danmark A/S (UL 2005, C 172, str. 3, v nadaljevanju: odločba o rekapitalizaciji) potrdila, da sta predvideni kapitalski vložek 440 milijonov DKK in preoblikovanje posojila v lastna sredstva nujna za oblikovanje kapitala, ki ga postaja TV2 po preoblikovanju v delniško družbo potrebuje za izpolnitev nalog javne službe" (točka 53 obrazložitve odločbe o rekapitalizaciji). Komisija je zato odločila „da potrdi, da je vsak element državne pomoči, ki bi bil lahko povezan s predvideno rekapitalizacijo postaje TV2 [A/S], združljiv s skupnim trgom v skladu s členom 86(2) ES" (točka 55 obrazložitve odločbe o rekapitalizaciji).

28 Odločba o rekapitalizaciji je bila izpodbijana z ničnostnima tožbama, ki sta ju vložili postaji SBS in Viasat pod opravielnima številka T-12/05 in T-16/05 ter o katerih zdaj odloča Sodišče prve stopnje.

Postopek

Zadevi T-309/04 in T-317/04

- 29 Postaja TV2 A/S in Kraljevina Danska sta 28. julija oziroma 3. avgusta 2004 v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje vložili tožbi T-309/04 oziroma T-317/04.
- 30 Kraljevina Danska in postaja TV2 A/S sta z ločenima aktoma, vloženima v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 3. oziroma 17. avgusta 2004 in registriranima pod opravičnima številka T-317/04 R in T-309/04 R, vložili predlog za izdajo začasne odredbe za odložitev izvršitve izpodbijane odločbe. Vendar ker sta ti stranki umaknili svoja predloga za izdajo začasne odredbe, sta bila ta izbrisana s sklepom predsednika Sodišča prve stopnje z dne 14. decembra 2004.
- 31 Kraljevina Danska je v svoji vlogi predlagala združitev zadev T-309/04 in T-317/04. Postaja TV2 A/S in Komisija nista nasprotovali temu predlogu.
- 32 Postaja Viasat je v vlogi, vloženi 2. decembra 2004 v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje, predlagala, naj se ji dovoli intervencija v podporo predlogom Komisije v tožbi T-317/04.

- 33 Kraljevina Danska je z dopisom z dne 17. januarja 2005 predlagala zaupno obravnavanje nekaterih delov tožbe in obrambe v zadevi T-317/04 v razmerju do postaje Viasat. Vendar ker je bil predlog postaje Viasat za intervencijo zavržen s sklepom predsednika petega senata Sodišča prve stopnje z dne 13. aprila 2005, je bil postopek glede navedenega predloga o zaupnem obravnavanju ustavljen s sklepom predsednika petega senata Sodišča prve stopnje z dne 1. marca 2007.
- 34 Z vlogami, vloženimi 2., 10. oziroma 13. decembra 2004 v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje, sta postaji Viasat in SBS predlagali, naj se jima dovoli intervencija v podporo predlogom Komisije v zadevi T-309/04, Evropska zveza za radiodifuzijo (EBU) pa je predlagala, naj se ji v isti zadevi dovoli intervencija v podporo predlogom postaje TV2 A/S.
- 35 S sklepoma predsednika petega senata Sodišča prve stopnje z dne 18. aprila in 6. junija 2005 je bilo predlogom postaj Viasat, SBS in EBU glede intervencije ugodeno.
- 36 Postaja TV2 A/S je v dopisih z dne 14. januarja in 13. februarja 2005 predlagala zaupno obravnavanje nekaterih delov tožbe in obrambe v zadevi T-309/04 v razmerju do intervenientk. Slednje tema predlogoma niso nasprotovale.
- 37 Predsednik petega senata Sodišča prve stopnje je s sklepom z dne 1. marca 2007 ugodil tema predlogoma glede zaupnega obravnavanja.

- 38 Postaja SBS je z vlogo z dne 8. novembra 2005 predlagala združitev zadeve T-336/04 (SBS A/S in SBS Ltd proti Komisiji) s temi zadevami in zadevo T-329/04 (Viasat proti Komisiji). Druge stranke, razen EBU, so predložile stališča glede tega predloga o združitvi.
- 39 Kraljevina Danska in postaja TV2 A/S sta 10. novembra 2006 kot odgovor na pisno vprašanje Sodišča prve stopnje z dne 24. oktobra 2006 predložili stališča glede vprašanja ohranitve njunega pravnega interesa po sprejetju odločbe o rekapitalitaciji.

Zadeva T-329/04

- 40 Postaja Viasat je 2. avgusta 2004 v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje vložila tožbo T-329/04.
- 41 Kraljevina Danska, postaja TV2 A/S, EBU in postaja British Broadcasting Corp. (BBC) so z vlogami z dne 18. novembra, 1. oziroma 14. decembra 2004 predlagale, naj se jim dovoli intervencija v podporo predlogom Komisije.
- 42 Postaja SBS je z vlogo z dne 9. decembra 2004 predlagala, naj se ji dovoli intervencija v podporo predlogom postaje Viasat.

- 43 Kraljevini Danski, postaji TV2 A/S in EBU je bilo s sklepoma predsednika petega senata Sodišča prve stopnje z dne 18. aprila in 6. junija 2005 dovoljeno, da intervenirajo v podporo Komisiji, postaji SBS je bilo dovoljeno, da intervenira v podporo postaji Viasat, predlog za intervencijo postaje BBC pa je bil zavržen.
- 44 Postaja Viasat je z dopisi z dne 6. in 17. decembra 2004, 18. januarja, 1. marca in 30. maja 2005 predlagala zaupno obravnavanje nekaterih delov tožbe in popravka k repliki, ki je bil vložen 12. maja 2005, v razmerju do intervenientk. Nekaterne intervenientke so tem predlogom nasprotovale.
- 45 Postaja SBS je z vlogo z dne 8. novembra 2005 predlagala združitev zadeve T-336/04 z zadevami T-309/04, T-317/04 in T-329/04. Druge stranke, razen EBU, so predložile stališča o tem predlogu za združitev.
- 46 Predsednik petega senata Sodišča prve stopnje je s sklepom z dne 1. marca 2007 deloma ugodil predlogom za zaupno obravnavanje.

Zadeva T-336/04

- 47 Postaja SBS je v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 13. avgusta 2004 vložila tožbo T-336/04.
- 48 Kraljevina Danska, postaja TV2 A/S, EBU in postaja BBC so z vlogami z dne 18. novembra, 1., 13. oziroma 14. decembra 2004 predlagale, naj se jim dovoli intervencija v podporo predlogom Komisije.

- 49 Postaja Viasat je z vlogo z dne 1. decembra 2004 predlagala, naj se ji dovoli intervencija v podporo predlogom postaje SBS.
- 50 Kraljevini Danski, postaji TV2 A/S in EBU je bilo s sklepoma predsednika petega senata Sodišča prve stopnje z dne 15. aprila in 10. maja 2005 dovoljeno, da intervenirajo v podporo Komisiji, postaji Viasat je bilo dovoljeno, da intervenira v podporo postaji SBS, predlog za intervencijo postaje BBC pa je bil zavrjen.
- 51 Postaja SBS je v dopisih z dne 29. decembra 2004, 18. marca, 20. aprila, 27. maja in 8. julija 2005 predlagala zaupno obravnavanje nekaterih delov tožbe, obrambe in replike v razmerju do intervenientk. Nekatere od intervenientk so nasprotovale tem predlogom.
- 52 Postaja SBS je z vlogo z dne 8. novembra 2005 predlagala združitev zadeve T-336/04 z zadevami T-309/04, T-317/04 in T-329/04. Druge stranke, razen EBU, so predložile stališča o tem predlogu za združitev.
- 53 Predsednik petega senata Sodišča prve stopnje je s sklepom z dne 1. marca 2007 deloma ugodil predlogom za zaupno obravnavanje.
- 54 Sodišče prve stopnje glede na izjave strank v svojih stališčih o združitvi na podlagi člena 50(1) svojega poslovnika ugotavlja, da je treba združiti zadeve T-309/04, T-317/04, T-329/04 in T-336/04 za namene sodbe, s katero se postopek konča.

Predlogi strank

55 V zadevi T-309/04 postaja TV2 A/S, ki ima podporo EBU, razen glede stroškov, Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

- razglasi ničnost izpodbijane odločbe;

- podredno razglasi ničnost člena 2 izpodbijane odločbe;

- podredno zmanjša znesek, naveden na koncu člena 1 izpodbijane odločbe in v členu 2(1) te odločbe, za znesek, ki ni nižji od 167 milijonov DKK, z učinkom od leta 1997, in naj razglasi ničnost zahteve za plačilo obresti iz člena 2(3) in (4) izpodbijane odločbe;

- naloži plačilo stroškov Komisiji.

56 V zadevi T-317/04 Kraljevina Danska Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

- razglasi ničnost izpodbijane odločbe;

- podredno razglasi ničnost člena 2 izpodbijane odločbe;

- podredno razglasi ničnost člena 2(3) in (4) izpodbijane odločbe;
- naloži plačilo stroškov Komisiji.

57 Komisija v zadevah T-309/04 in T-317/04, pri čemer jo v prvi od teh zadev podpirata postaji Viasat in SBS, Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

- tožbi zavrne;
- naloži plačilo stroškov tožečim strankam.

58 Postaja Viasat, ki jo podpira postaja SBS, v zadevi T-329/04 Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

- razglasi ničnost člena 1 izpodbijane odločbe v delu, ki se nanaša na del odločbe, v katerem je pomoč razglašena za združljivo s skupnim trgom na podlagi člena 86(2) ES;
- naloži plačilo stroškov Komisiji.

59 Postaja SBS, ki jo podpira postaja Viasat, v zadevi T-336/04 Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

- razglasi ničnost člena 1 izpodbijane odločbe v delu, v katerem Komisija navaja, da je pomoč, odobrena postaji TV2 od leta 1995 do 2002 v obliki prihodkov iz naročnine in drugih ukrepov, naštetih v odločbi, združljiva s skupnim trgov na podlagi člena 86(2) ES;

- naloži plačilo stroškov Komisiji.

60 Komisija, ki jo podpirajo Kraljevina Danska, postaja TV2 A/S in EBU, v zadevah T-329/04 in T-336/04 Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

- tožbi zavrne;

- naloži plačilo stroškov tožečim strankam.

Pravo

Dopustnost tožb T-309/04 in T-317/04

61 Komisija se v svojih duplikah v bistvu sprašuje o pravnem interesu Kraljevine Danske in postaje TV2 A/S za vložitev tožbe zoper izpodbijano odločbo. Komisija meni, da je neto učinek te odločbe in odločbe o rekapitalizaciji po temeljitem preudarku za ti tožeči stranki pozitiven.

- 62 Ker spadajo pogoji za dopustnost tožbe, zlasti neobstoj pravnega interesa, med procesne predpostavke javnega reda (sklep Sodišča z dne 7. oktobra 1987 v zadevi D. M. proti Svetu in ESO, 108/86, Recueil, str. 3933, točka 10, in sklep predsednika Sodišča prve stopnje z dne 27. marca 2003 v zadevi Linea GIG proti Komisiji, T-398/02 R, Recueil, str. II-1139, točka 45), mora Sodišče prve stopnje po uradni dolžnosti preveriti, ali imajo tožeče stranke interes za razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe (Sklep Sodišča prve stopnje z dne 10. marca 2005 v združenih zadevah Gruppo ormeggiatori del porto di Venezia in drugi proti Komisiji, T-228/00, T-229/00, T-242/00, T-243/00, od T-245/00 do T-248/00, T-250/00, T-252/00, od T-256/00 do T-259/00, T-265/00, T-267/00, T-268/00, T-271/00, od T-274/00 do T-276/00, T-281/00, T-287/00 in T-296/00, ZOdl., str. II-787, točka 22, in sodba Sodišča prve stopnje z dne 14. aprila 2005 v zadevi Sniace proti Komisiji, T-141/03, ZOdl., str. II-1197, točka 22).
- 63 Najprej je treba opozoriti, da člen 230 ES jasno razločuje med pravico institucij Skupnosti in držav članic do vložitve ničnostne tožbe na eni strani in pravico fizičnih in pravnih oseb na drugi strani, saj drugi odstavek tega člena daje med drugim vsaki državi članici pravico, da z vložitvijo ničnostne tožbe izpodbija zakonitost odločb Komisije, ne da bi bilo izvajanje te pravice pogojeno z obstojem pravnega interesa. Državi članici torej za utemeljitev, da je tožba dopustna, ni treba dokazati, da ima akt Komisije, ki ga izpodbija, zanjo pravne učinke. Vendar da bi država članica lahko zahtevala razglasitev ničnosti akta Komisije, mora biti njegov namen ustvarjanje pravnih učinkov (glej sklep Sodišča z dne 27. novembra 2001 v zadevi Portugalska proti Komisiji, C-208/99, Recueil, str. I-9183, točke od 22 do 24 in navedena sodna praksa).
- 64 Glede tožbe, ki jo je vložila Kraljevina Danska, je na podlagi člena 230, drugi odstavek, ES in v smislu sodne prakse, navedene v prejšnji točki, očitno, da ta tožeča stranka kot država članica lahko v obravnavani zadevi vloži ničnostno tožbo.

- 65 Izpodbijana odločba je namreč nesporno odločitveni akt, ker ima zavezujoče pravne učinke.
- 66 V teh okoliščinah je povsem neupoštevna navedba Komisije, da naj bi bil neto učinek izpodbijane odločbe in odločbe o rekapitalizaciji po temeljitem premisleku pozitiven za Kraljevino Dansko, ki naj zato ne bi imela pravnega interesa. V vsakem primeru ta navedba Komisije temelji na negotovi predpostavki, da Sodišče prve stopnje v okviru ničnostnih tožb, o katerih zdaj odloča in ki sta jih zoper to odločbo vložili postaji SBS (zadeva T-12/05) in Viasat (zadeva T-16/05), ne bo razglasilo odločbe o rekapitalizaciji za nično.
- 67 Glede tožbe, ki jo je vložila postaja TV2 A/S, je treba opozoriti, da je na podlagi ustaljene sodne prakse ničnostna tožba, ki jo vloži fizična ali pravna oseba, dopustna le, če ima tožeča stranka interes, da se razglasi ničnost izpodbijanega akta. Ta interes mora biti obstoječ in dejanski in se ga ugotavlja na dan vložitve tožbe (zgoraj v točki 62 navedena sodba Sodišča prve stopnje Sniace proti Komisiji, točka 25, in sodba Sodišča prve stopnje z dne 20. septembra 2007 v zadevi Salvat père & fils in drugi proti Komisiji, T-136/05, ZOdl., str. II-4063, točka 34).
- 68 Ob takem interesu se predpostavlja, da ima že sama razglasitev ničnosti pravne posledice, ali povedano drugače, da lahko rezultat pritožbe prinese ugodnosti tisti stranki, ki jo je vložila (glej sodbo Sodišča prve stopnje z dne 28. septembra 2004 v zadevi MCI proti Komisiji, T-310/00, ZOdl., str. II-3253, točka 44 in navedena sodna praksa).
- 69 V obravnavani zadevi je treba poudariti, da je Komisija v izpodbijani odločbi najprej navedla, da bi finančni ukrepi, odobreni postaji TV2, morali biti opredeljeni kot državne

pomoči, nato je preizkusila, ali je te ukrepe mogoče šteti za združljive s skupnim trgom glede na pogoje, določene s členom 86(2) ES, v tem primeru s preverjanjem, ali je bilo javno financiranje sorazmerno s potrebami javne službe. Komisija je ugotovila, da so državne pomoči, ki so bile postaji TV2 odobrene od leta 1995 do 2002 v obliki naročnin in drugih ukrepov, opisanih v tej odločbi, združljivi s skupnim trgom v skladu s členom 86(2) ES, razen zneska 628,2 milijona DKK (člen 1 izpodbijane odločbe).

- 70 Postaja TV2 A/S je podjetje, ki je v izpodbijani odločbi označeno kot dejanski prejemnik pomoči, ki so opredeljene kot delno nezdružljive, in se torej obveznost Kraljevine Danske, da zahteva vračilo, nanaša na to podjetje (točka 163 obrazložitve in člen 2 izpodbijane odločbe). Poleg tega ni sporno, da je postaja TV2 A/S dejansko prenesla na Kraljevino Dansko vse zneske, ki jih je morala vrniti za izpolnitev obveznosti vračila.
- 71 Treba je ugotoviti, da ima TV2 A/S v teh okoliščinah pravico vložiti tožbo zoper izpodbijano odločbo tako za popolno kot za delno razglasitev njene ničnosti.
- 72 V zvezi s tem je treba poudariti, prvič, da se ta zadeva, ki se nanaša na odločbo, s katero je bil ugotovljen obstoj pomoči, ki je delno združljiva in delno nezdružljiva s skupnim trgom, razlikuje od zadev, na podlagi katerih je nastala sodna praksa, v skladu s katero je bila pod določenimi pogoji, če ni pravnega interesa, razglašena za nedopustno tožba, ki jo je prejemnik pomoči vložil zoper odločbo Komisije, s katero je bil ukrep pomoči opredeljen kot povsem združljiv s skupnim trgom (sodbi Sodišča prve stopnje z dne 30. januarja 2002 v zadevi Nuove Industrie Molisane proti Komisiji, T-212/00, Recueil, str. II-347, in zgoraj v točki 62 navedena sodba Sniace proti Komisiji).

- 73 Treba je poudariti, drugič, da okoliščine, v katerih je Komisija v obravnavani zadevi ugotavljala združljivost zadevnih pomoči, prepovedujejo preizkus dopustnosti tožbe postaje TV2 A/S z razcepitvijo izpodbijane odločbe na dva dela, in sicer na del, v katerem so sporne državne pomoči opredeljene za delno nezdružljive s skupnim trgom, in na del, v katerem so opredeljene za delno združljive.
- 74 Komisija je v izpodbijani odločbi preverila, ali zadevni državni finančni ukrepi kot celota v obdobju, ki je predmet preiskave, presegajo neto stroške storitev splošnega gospodarskega pomena. Institucija je torej na splošno ocenila navedene ukrepe in naredila izračun, ki kaže preveliko nadomestilo v znesku 628,2 milijona DKK, ki šteje za nezdružljivo, kar posledično in soodvisno določa znesek pomoči, združljive s skupnim trgom. Analiza Komisije kaže medsebojno odvisnost in nerazdružljivost opredelitev združljivosti in nezdružljivosti spornih ukrepov.
- 75 Ta položaj se razlikuje tudi od položaja, v katerem je sodišče Skupnosti, ker ni bilo pravnega interesa, razglasilo ničnost tožbe, ki jo je vložil prejemnik pomoči zoper odločbo Komisije v delu, v katerem je ta v posebni določbi izreka razglasila enega od treh spornih finančnih ukrepov, gledano posamično, za združljivega s skupnim trgom (zgoraj v točki 67 navedena sodba *Salvat père & fils* in drugi proti Komisiji, točka 48).
- 76 Poleg tega in iz istih razlogov, kot so navedeni na koncu točke 66, pravnega interesa postaje TV2 A/S ni mogoče izpodbijati z ugotovitvijo Komisije, ki izhaja iz domnevno pozitivnega neto splošnega učinka izpodbijane odločbe in odločbe o rekaptalizaciji.

- 77 Tudi če bi bilo treba preizkusiti dopustnost tožbe postaje TV2 A/S zoper izpodbijano odločbo, na eni strani v delu, v katerem so sporni ukrepi državnih pomoči opredeljeni kot delno nezdržljivi s skupnim trgom, po drugi strani v delu, v katerem so navedeni ukrepi opredeljeni kot delno združljivi, naj bi bila tožba v vsakem primeru še vedno dopustna, tudi s tega, zadnjenavedenega vidika.
- 78 Treba je opozoriti, da če se interes, na katerega se sklicuje tožeča stranka, nanaša na prihodnji pravni položaj, mora le-ta dokazati, da je ogrožanje tega položaja odtlej nedvomno. Zato se tožeča stranka za utemeljitev svojega interesa glede zahteve za razglasitev ničnosti izpodbijanega akta ne bi mogla sklicevati na prihodnje in negotove položaje (sodba Sodišča prve stopnje z dne 17. septembra 1992 v zadevi NBV in NVB proti Komisiji, T-138/89, Recueil, str. II-2181, točka 33).
- 79 Iz sodne prakse, nastale v okviru ničnostnih tožb, ki so jih prejemniki pomoči vložili zoper odločbo Komisije o razglasitvi zadevne pomoči za povsem združljivo s skupnim trgom oziroma o razglasitvi združljivosti enega od treh spornih finančnih ukrepov za združljivega, izhaja, da je o obstoju pravnega interesa mogoče sklepati iz obstoja resnične „nevarnosti“, da bi se z vložitvijo tožb vplivalo na pravni položaj tožečih strank (glej v tem smislu zgoraj v točki 67 navedeno sodbo *Salvat père & fils* in drugi proti Komisiji, točka 43), ali tudi iz tega, da „nevarnost“ vložitve tožbe dejansko obstaja (zgoraj v točki 62 navedena sodba *Sniace* proti Komisiji, točka 28) na dan vložitve tožbe pri sodišču Skupnosti.
- 80 Sodišče prve stopnje poudarja, da je postaja TV2 A/S v svojih stališčih z dne 10. novembra 2006 in nato na obravnavi navedla, ne da bi ji kdo ugovarjal, da je postaja Viasat februarja 2006 pri Østre Landsret (vzhodno deželno sodišče) proti njej in Kraljevini Danski vložila tožbo, da ji morata solidarno ali ločeno plačati znesek 200 milijonov DKK, ker naj državna pomoč ne bi bila priglašena Komisiji in ker naj bi ta nezakonita pomoč omogočila postaji TV2, da ji je uspelo pri prodaji oglaševalskega prostora vzpostaviti strategijo nizkih cen, s čimer je povzročila škodo postaji Viasat.

Postaja TV2 A/S je navedla, tudi brez ugovorov, da je bil ta postopek pri Østre Landsret prekinjen do izreka sodb Sodišča prve stopnje v zvezi z zakonitostjo izpodbijane odločbe.

- 81 Čeprav ni sporno, da je postaja TV2 A/S vložila ničnostno tožbo pri Sodišču prve stopnje, preden je postaja Viasat vložila tožbo na nacionalni ravni, Sodišče prve stopnje meni, da je dejanski obstoj nevarnosti vložitve tožbe na nacionalni ravni na dan vložitve tožbe postaje TV2 A/S v obravnavani zadevi več kot dovolj dokazan s tem, da se je ta nevarnost, ki ni več samo hipotetična, konkretno uresničila z vložitvijo tožbe postaje Viasat – o kateri zdaj odloča nacionalno sodišče in glede katere je poleg tega postopek prekinjen do odločitve Sodišča prve stopnje.
- 82 Postaja TV2 A/S torej ima pravni interes za vložitev ničnostne tožbe zoper izpodbijano odločbo v celoti, kar pomeni, da ga ima tudi glede tega, da so bili sporni ukrepi državnih pomoči s to odločbo opredeljeni kot delno združljivi s skupnim trgom.
- 83 Iz zgornjih ugotovitev izhaja, da so te tožbe za razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe dopustne.

Temelj

- 84 Tožbi T-309/04 in T-317/04 vsebujeta devet tožbenih razlogov. Prvi tožbeni razlog je kršitev pravic obrambe. Drugi tožbeni razlog je kršitev člena 87(1) ES, ker prihodek iz

naročnine ter prejemki iz oglaševanja, preneseni na postajo TV2 prek sklada TV2, niso državna sredstva. Tretji tožbeni razlog je napaka pri izračunu prevelikega nadomestila. Četrti tožbeni razlog temelji na tem, da domnevno preveliko nadomestilo pomeni razumno ugodnost. Peti tožbeni razlog izhaja iz tega, da če ni navzkrižnega subvencioniranja, preveliko nadomestilo ne pomeni državne pomoči. Šesti tožbeni razlog izhaja iz tega, da ni bilo državne pomoči, ker je državno financiranje izpolnjevalo merila zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu. Sedmi tožbeni razlog izhaja iz tega, da naj bi bilo preveliko nadomestilo nujna rezerva za izvajanje nalog javne službe. Osmi tožbeni razlog je nezakonitost zahteve, da postaja TV2 A/S povrne pomoč, ter kršitev načel varstva legitimnega pričakovanja in pravne varnosti. Deveti tožbeni razlog je nezakonitost izpodbijane odločbe v delu, ki se nanaša na obveznost plačila obresti.

85 Tožba v zadevi T-329/04 obsega tri tožbene razloge. Prvi tožbeni razlog je napačna opredelitev nalog javne službe postaje TV2 kot službe splošnega gospodarskega pomena (v nadaljevanju: SSGP). Drugi tožbeni razlog izhaja iz neustreznosti merila učinkovitega komercialnega operaterja v smislu točke 58 sporočila o radioteleviziji za oceno navzkrižnega subvencioniranja prodaje oglaševalskega prostora s financiranjem javnih služb in iz tega, da bi se ta ocena morala opraviti v okviru člena 87(1) ES ob upoštevanju stopnje učinkovitosti postaje TV2. Tretji tožbeni razlog je neprilagojenost merila maksimizacije prihodkov za oceno tega navzkrižnega subvencioniranja.

86 Tožba v zadevi T-336/04 obsega osem tožbenih razlogov. Prvi tožbeni razlog je kršitev člena 86(2) ES in členov 87 ES in 88 ES zaradi ugotovitve združljivosti pomoči, čeprav ta ni bila priglašena. Drugi tožbeni razlog je napačna opredelitev nalog javne službe postaje TV2 kot SSGP. Tretji tožbeni razlog je kršitev člena 86(2) ES in členov 87 ES in 88 ES ter Amsterdamskega protokola z odobritvijo zadevne državne pomoči na podlagi

merila maksimizacije prihodkov in zaradi prenosa dokaznega bremena na postajo SBS. Ta tožbeni razlog izhaja tudi iz očitno napačne presoje. Četrty tožbeni razlog izhaja iz očitno napačne presoje pri uporabi merila za maksimizacijo prihodkov. Peti tožbeni razlog je nezakonita uporaba, ob upoštevanju dvomov Komisije, člena 86(2) ES. Šesti tožbeni razlog je očitno napačna uporaba člena 86(2) ES za pomoč, odobreno postaji TV2 Zulu. Sedmi tožbeni razlog izhaja iz tega, da ni bila preučena sorazmernost neto stroškov postaje TV2 za njene obveznosti javne službe. Osmi tožbeni razlog je kršitev člena 86(2) ES in očitno napačna presoja danskega odbora za javni nadzor glede tega, ali postaja TV2 izpolnjuje svoje naloge javne službe.

⁸⁷ Sodišče prve stopnje meni, da je nujno najprej skupaj preučiti prvi tožbeni razlog v zadevi T-329/04 in drugi tožbeni razlog v zadevi T-336/04, ki izhajata iz napačne opredelitve nalog javne službe postaje TV2 kot SSGP.

Prvi tožbeni razlog v zadevi T-329/04 in drugi tožbeni razlog v zadevi T-336/04: napačna opredelitev nalog javne službe postaje TV2 kot SSGP

– Trditve strank

⁸⁸ S tema tožbenima razlogoma postaji SBS in Viasat izpodbijata izpodbijano odločbo v delu, v katerem Komisija meni, da je opredelitev obveznosti javne službe postaje TV2 sprejemljiva glede na pojem SSGP. Ta opredelitev naj bi bila preširoka in nenatančna.

- 89 Postaja SBS poudarja, da naj bi obveznosti javne službe postaje TV2, ki so bile določene glede na zastavljene cilje, tej RTV-postaji dopuščale, da prosto izbira sredstva, in naj bi ji torej omogočale vključitev katerekoli dejavnosti s področja javne službe, ki jo financira država.
- 90 Javna služba naj bi pokrivala le neprofitne televizijske programe, razen v primerih javnih RTV-postaj, ki se financirajo mešano, kar pomeni hkrati s strani države in s prodajo oglaševalskega prostora. Mešano financiranje javne RTV-postaje naj bi namreč nujno povzročilo znižanje cen oglaševanja, da bi se zmanjšali prihodki komercialnih operaterjev.
- 91 Opredelitev javne službe postaje TV2 naj ne bi bila sprejemljiva, ker naj se ne bi razlikovala od obveznosti, ki so z danskim zakonom določene za komercialne RTV-postaje.
- 92 Poleg tega naj Komisija ne bi pravilno preučila nalog javne službe postaje TV2, ker naj ne bi preučila teh nalog za obdobje od leta 1995 do 2000.
- 93 Poleg tega naj bi bilo neskladno s sporočilom o radioteleviziji, če bi se celoten izbor programov postaje TV2 štel za javne storitve, ker naj ta celotni izbor programov ne bi bil povezan z „dodatnimi“ stroški v smislu točke 44 tega sporočila. Tudi če bi bila široka opredelitev javne radiotelevizije sprejemljiva, bi bilo v nasprotju s členom 86(2) ES, če bi

se vsi stroški RTV-postaje šteli za povezane z javno radiotelevizijo. Taka razlaga bi namreč kršila pogoj, da se lahko nadomestijo le stroški, ki jih RTV-postaja „običajno ne bi imela“.

94 Postaja Viasat navaja, da naj se velik del sporeda postaje TV2 ne bi v ničemer razlikoval od njenega sporeda in od sporeda postaje SBS A/S. Komisija bi morala temeljito preučiti kategorije programov postaje TV2 in na podlagi njihove primerjave s komercialnimi televizijskimi programi ugotoviti, katere kategorije imajo javne vsebine.

95 Komisija ob podpori postaje TV2 A/S, Kraljevine Danske in EBU navaja, da se stališče tožečih strank opira na izredno ozko razumevanje pojma SSGP. Opozarja na svobodo, priznано državam članicam pri opredelitvi SSGP, na svobodo, ki je na področju radiotelevizije poudarjena z Amsterdamskim protokolom. Poudarja, da se njena nadzorna vloga glede opredelitve SSGP omejuje na preverjanje, da ta opredelitev nima očitnih napak.

96 Poudarja, da opredelitev nalog javne službe postaje TV2 ni niti nejasna niti nenatančna in v njej ni nič neobičajnega v primerjavi z opredelitvami v drugih državah članicah. Očitki tožečih strank naj se dejansko ne bi nanašali na natančnost te opredelitve, ampak na obseg nalog, dodeljenih postaji TV2. Napačno bi bilo trditi, da bi morala biti SSGP radiotelevizije omejena na nepridobitne oddaje. Argument, v skladu s katerim naj bi tožeče stranke ponujale enake programe kot postaja TV2, naj ne bi bil utemeljen in naj

bi bilo v vsakem primeru preveč poenostavljeno reči, da produkcija postaje TV2 ne more biti SSGP, ker komercialne RTV-postaje ponujajo enak izbor programov.

- 97 Komisija glede očitka, da bi morala primerjati programe postaje TV2 s programi komercialnih RTV-postaj, navaja, da to ni njena naloga. Obseg nalog javne službe naj bi namreč določile države članice, ki naj bi imele glede tega široko diskrecijsko pravico.
- 98 Komisija glede trditev, da so obveznosti postaje TV2 enake kot obveznosti komercialnih televizijskih programov, opozarja, da iz točke 87 obrazložitve izpodbijane odločbe izhaja, da je v skladu z zakonom le postaja TV2 izrecno zavezana izpolnjevati naloge javne službe. Njene obveznosti bi zaradi tega presegle pogoje, od katerih je odvisna pridobitev dovoljenja za oddajanje.
- 99 Poleg tega naj mešano financiranje postaje TV2 ne bi vplivalo na vprašanje opredelitve SSGP, ker je to dejstvo upoštevno le v fazi preizkusa sorazmernosti. Komisija poudarja, da povečanje tržnega deleža v smislu gledalcev ne pomeni *raison d'être* javne RTV-postaje.
- 100 Komisija nazadnje glede argumenta iz točke 44 sporočila o radioteleviziji navaja, da je treba v okviru nalog javnih služb, ki od RTV-postaje zahtevajo izbor programov, ki izpolnjujejo določena merila, in ob upoštevanju dejstva, da je dopustno, da te storitve

obsegajo zagotavljanje uravnoteženega in pestrega izbora programov, vse programe, ki se izvajajo v okviru takih storitev, šteti za „dodatne“ v smislu navedene točke 44.

– Presoja Sodišča prve stopnje

- ¹⁰¹ Prvič, treba je opozoriti da, kot je to izraženo v sodni praksi (glej v tem smislu sodbo Sodišča prve stopnje z dne 27. februarja 1997 v zadevi FFSA in drugi proti Komisiji, T-106/95, Recueil, str. II-229, točka 99) in kot Komisija navaja v svojem obvestilu z dne 20. septembra 2000 o službah splošnega pomena v Evropi (COM(2000) 580 konč., točka 22), imajo države članice široko diskrecijsko pravico pri opredelitvi tega, kaj štejejo za SSGP. Zato lahko Komisija opredelitev, ki so jo države članice določile za te službe, izpodbija le v primeru očitne napake (sklepni predlogi generalnega pravobranilca Légerja k sodbi Sodišča z dne 19. februarja 2002 v zadevi Wouters in drugi, C-309/99, Recueil, str. I-1577, I-1583, točka 162; sodba Sodišča prve stopnje z dne 15. junija 2005 v zadevi Olsen proti Komisiji, T-17/02, ZOdl., str. II-2031, točka 216).
- ¹⁰² Pomen SSGP za Evropsko unijo in potreba po zagotavljanju dobrega delovanja teh služb sta bila poudarjena s tem, ko je bil z amsterdamsko pogodbo v Pogodbo ES vstavljen člen 16 ES (glej v tem smislu sklepne predloge generalnega pravobranilca Alberja k sodbi Sodišča z dne 17. maja 2001 v zadevi TNT Traco, C-340/99, Recueil, str. I-4109, I-4112, točka 94; generalnega pravobranilca F. G. Jacobsa k sodbama Sodišča z dne 25. oktobra 2001 v zadevi Ambulanz Glöckner, C-475/99, Recueil, str. I-8089, I-8094, točka 175, in z dne 20. novembra 2003 v zadevi GEMO, C-126/01, Recueil, str. I-13769, I-13772, točka 124, ter generalnega pravobranilca M. Poiarsa Madura k sodbi Sodišča z dne 11. julija 2006 v zadevi FENIN proti Komisiji, C-205/03 P, ZOdl., str. I-6295, I-6297, opomba 35, točka 26; glej tudi sklep predsednika Sodišča prve stopnje z dne 28. maja 2001 v zadevi Poste Italiane proti Komisiji, T-53/01 R, Recueil, str. II-1479, točka 132).

- 103 Sodišče je posebej v zvezi z radiotelevizijsko SSGP v sodbi z dne 30. aprila 1974 v zadevi Sacchi (155/73, Recueil, str. 409) med drugim v zvezi z vprašanjem, ali izključna pravica, ki jo dodeli država članica podjetju za oddajanje vseh vrst televizijskih programov, tudi programov za oglaševalske namene, pomeni kršitev konkurenčnega prava, priznalo, da lahko države članice zakonito določijo radiotelevizijsko SSGP za oddajanje splošnih programov. Sodišče je v tej sodbi odločilo, da „nič v pogodbi ne nasprotuje temu, da države članice zaradi splošnega negospodarskega interesa izvzamejo radiotelevizijske oddaje [...] iz konkurenčnih pravil, s tem da eni ali več ustanovam podelijo izključne pravice za njihovo izdajanje“ (zgoraj navedena sodba Sacchi, točka 14; glej zlasti sklepne predloge generalnega pravobranilca Reischla k tej sodbi, Recueil, str. 433, zlasti str. 445, od drugega do petega odstavka, in generalnega pravobranilca Légerja k zgoraj v točki 101 navedeni sodbi Wouters in drugi, točka 163).
- 104 Poleg tega, ker so države članice v amsterdamskem protokolu izjavile, da je „sistem javne radiotelevizije v državah članicah neposredno povezan z demokratičnimi, socialnimi in kulturnimi potrebami vsake družbe in potrebo po ohranitvi medijske pluralnosti“, so se neposredno sklicevale na sisteme storitev javne radiotelevizije, ki so jih same ustanovile in ki so zadolženi za oddajanje splošnih televizijskih programov v korist celotnega prebivalstva teh držav.
- 105 Nazadnje je treba opozoriti na izraze, s katerimi so Svet in države članice v resoluciji z dne 25. januarja 1999 o javni radioteleviziji (UL C 30, p. 1) ponovno potrdili pomen radiotelevizijske SSGP.
- 106 V tej resoluciji so države članice „ob upoštevanju, da storitve javne radiotelevizije glede na svoje kulturne, družbene in demokratične naloge za skupno dobro pomenijo nujen predpogoj za zagotavljanje demokracije, pluralizma, socialne kohezije ter kulturne in jezikovne raznolikosti, tako da so poudarile, da povečana raznolikost predlaganih

programov v novem medijskem okolju večja pomen splošnih nalog radiotelevizijskih javnih zavodov, in tako da so ponovno poudarile pristojnosti držav članic v zvezi s pooblašanjem in financiranjem storitev iz [Amsterdamskega protokola]“ zapisale in ponovno potrdile, da navedeni protokol potrjuje „[njihovo] željo [...], da bi poudarile vlogo storitev javne radiotelevizije“, da morajo „storitve javne radiotelevizije [...] še naprej omogočati široko paleto programov v skladu s svojimi nalogami, ki so jih opredelile države članice, tako da naslavljajo družbo kot celoto“, in da je „v tem okviru [...] legitimno, da skušajo storitve javne radiotelevizije doseči široko občinstvo“.

107 Te možnosti, da bi država članica široko opredelila radiotelevizijsko SSGP, tako da bi vključevala oddajanje splošnih programov, ni mogoče izpodbiti z dejstvom, da javna RTV-postaja poleg tega izvaja tudi gospodarske dejavnosti, zlasti prodajo oglasnega prostora.

108 Takšno izpodbijanje bi namreč ponovno povzročilo to, da bi bila opredelitev radiotelevizijske SSGP odvisna od načina njenega financiranja. Vendar je SSGP opredeljena glede na splošni interes, ki ga zadovoljuje, in ne glede na sredstva, ki zagotavljajo njeno izvajanje. Kot je poudarila Komisija v točki 36 sporočila o radioteleviziji, „[v]prašanja opredelitve nalog javne službe ne gre zamenjati z vprašanjem mehanizma financiranja, izbranega za zagotavljanje teh storitev“.

109 Postaji SBS in Viasat iz istih razlogov zmotno zatrjujeta, da bi se radiotelevizijska SSGP morala, vsaj kadar se storitve javne radiotelevizije financirajo mešano, omejiti na oddajanje nepridobitnih oddaj. Zaradi njene hipotetičnosti je treba zato zavrniti trditve,

da bo RTV-postaja, ki je zadolžena za opravljanje široko in kvalitativno opredeljenih SSGP in ki se financira mešano, neizogibno, in sicer z umetno nizkimi cenami svojega oglaševalskega prostora, svojo komercialno dejavnost subvencionirala z državnim financiranjem javne službe. Tako ravnanje namreč pomeni kvečjemu le tveganje, ki ga morajo države članice preprečiti, Komisija pa sankcionirati, če je potrebno.

- 110 Sodišče prve stopnje glede sklicevanja tožečih strank na točko 44, druga poved, sporočila o radioteleviziji, v skladu s katero „[naloge javne službe] lahko upravičijo nadomestilo, če vključujejo dodatne stroške, ki jih javna RTV-postaja običajno ne bi imela“, poudarja, da namen te povedi nikakor ni ta, da bi se z domnevnim nakazovanjem na to, da omenjanje „dodatnih“ stroškov *a contrario* pomeni, da obstajajo tudi „nedodatni“ stroški, izključilo možnost široke opredelitve radiotelevizijske SSGP in s tem možnost financiranja vseh stroškov storitev javne RTV-postaje.
- 111 Namen točke 44 sporočila o radioteleviziji je zgolj z besedami, s katerimi je mogoče zajeti vse mogoče položaje, od radiotelevizijske SSGP, opredeljene ozko in povsem kvantitativno, do radiotelevizijske SSGP, opredeljene široko in kvalitativno, izraziti zahtevo po sorazmernosti, ki velja za nadomestilo stroškov javne službe. Zato v nasprotju s tem, kar zatrjujejo tožeče stranke, ni narobe, če se šteje, kot navaja Komisija, da so vsi programi, ki se izvajajo v okviru radiotelevizijske SSGP in ki so opredeljeni široko in kvalitativno, „dodatni“ v smislu točke 44 sporočila o radioteleviziji, in če se zato šteje, da so vsi stroški RTV-postaje, ki je zadolžena za to SSGP, „dodatni“ in jih torej lahko financira država.

- 112 Sodišče prve stopnje tudi navaja, da bi sprejetje stališča tožečih strank pomenilo *de facto* razglasitev nezakonitosti sistema javnih televizij, v katerih se javna RTV-postaja ne more financirati z oglaševanjem in je torej glede vseh svojih stroškov odvisna od državne pomoči. Glede na stališče tožečih strank celo v teh primerih nekaterih stroškov – namreč domnevno „nedodatnih stroškov“, za katere bi tožeče stranke želele njihov nujni obstoj izpeljati iz točke 44 sporočila o radioteleviziji – ne bi mogla nadomestiti država. Prav to navaja Komisija, ko pravi, da stališče tožečih strank predpostavlja, da bi postaja TV2, če ne bi bilo državne pomoči, kljub vsemu še naprej obstajala kot RTV-postaja, ki se financira iz zasebnih sredstev, čeprav dejstva kažejo, da ne gre za tak primer.
- 113 Iz zgornjih ugotovitev izhaja, da pristojnosti držav članic glede široke in kvalitativne opredelitve radiotelevizijske SSGP, tako da pokriva oddajanje širokega izbora programov, ni mogoče izpodbijati nič bolj kot možnosti teh držav članic, da pri financiranju SSGP uporabijo financiranje z oglaševanjem.
- 114 Drugič, preizkusiti je treba, ali je v obravnavani zadevi Komisija v izpodbijani odločbi storila napako, s tem ko je ugotovila, da je mogoče sprejeti opredelitev Kraljevine Danske glede SSGP, za katero je bila zadoločena postaja TV2.
- 115 Komisija je v točki 84 obrazložitve izpodbijane odločbe ugotovila, da je „TV2 kot javna radiotelevizija po [danskem] zakonu dolžna, da danskemu prebivalstvu zagotovi širok izbor programov in storitev, ki vključujejo pokrivanje novic, splošne informacije, izobraževanje, umetnost in zabavo po televiziji, radiu, spletu ipd.“. Komisija je v tej točki obrazložitve izpostavila točko 15 obrazložitve izpodbijane odločbe, v kateri je danski zakon naveden tako, kot da določa, da „si mora [televizijska postaja TV2] prizadevati za

kakovost, vsestranskost in raznolikost“, da je „[p]ri načrtovanju programov glavna skrb svoboda obveščanja in izražanja“ in da je treba „[p]oseben pomen posvečati danskemu jeziku in kulturi“.

- 116 Komisija v točki 85 obrazložitve izpodbijane odločbe navaja, da „[č]eprav je obveznost oddajanja TV2 kvalitativnega značaja in razmeroma široko opredeljena, [...] je ‚široka‘ opredelitev [njenih nalog] v skladu s sporočilom [o radioteleviziji]“.
- 117 Sodišče prve stopnje meni, da ta presoja Komisije ni napačna. Zlasti kvalitativna opredelitev, ki so jo uporabili danski organi, je nedvomno široka, saj RTV-postaji prepušča prosto sestavo sporeda. Zato je ni mogoče označiti za nenatančno, kot to navajajo tožeče stranke. Nasprotno, pooblastilo postaje TV2 je popolnoma jasno in natančno: celotnemu danskemu prebivalstvu zagotoviti pester izbor televizijskih programov, ki bodo kakovostni, vsestranski in raznoliki.
- 118 Poleg tega, ker naj bi tožeče stranke s tem očitkom o nenatančnosti želele izpodbijati svobodo, ki so jo danski organi pustili postaji TV2 pri dejanski opredelitvi njenega izbora programov, je treba ugotoviti, da ni nič neobičajnega, prej nasprotno, da je javna RTV-postaja izdajateljsko neodvisna v razmerju do politične oblasti pri konkretni izbiri programov, seveda če spoštuje kakovostne zahteve, ki so ji naložene kot operaterju, odgovornemu za televizijsko SSGP. EBU, intervenientka v podporo Komisiji, v zvezi s tem pravilno poudarja, da je za ohranjanje svobode izražanja pomembna izdajateljska

neodvisnost javne radiotelevizije v razmerju do političnih oblasti, namreč svoboda izražanja, ki jo člen 11 Listine o temeljnih pravicah Evropske unije, razglašene 7. decembra 2000 v Nici (UL C 364, str. 1), in člen 10 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane v Rimu 4. novembra 1950, opredelujeta kot tako, ki obsega „svobodo mišljenja ter sprejemanja in sporočanja obvestil in idej brez vmešavanja javne oblasti in ne glede na meje“.

119 Sodišče prve stopnje glede dejstva, da naj bi se Komisija zmotno držala opredelitve nalog javne službe postaje TV2, kot je določena v zakonu o radioteleviziji v različici, ki se je uporabljala leta 2000, ugotavlja, da nič ne kaže, da ta opredelitev, ki jo je Komisija uporabila v točki 15 obrazložitve izpodbijane odločbe in je dejansko vzeta iz zakona o radioteleviziji v prečiščeni različici objave št. 203 z dne 22. marca 2001, ne upošteva pravilno obveznosti javne službe, ki jih ima postaja TV2, tudi v delu preiskovalnega obdobja pred letom 2000. Zato ta opredelitev in opredelitev, ki je bila uporabljena pred tem (iz zakona o radioteleviziji v prečiščeni različici objave št. 578 z dne 24. junija 1994), obsegata enake zahteve glede „kakovosti, vsestranskosti in raznolikosti“, ki so bistvene kakovostne zahteve glede storitev javne radiotelevizije, ki so zaupane postaji TV2. Poleg tega imata ti opredelitvi skupno to, da morajo te zahteve veljati za vse dejavnosti RTV-oddajanja postaje TV2.

120 Komisija glede očitka tožečih strank, da naj opredelitev javne službe postaje TV2 ne bi bila sprejemljiva, ker naj ne bi razločevala obveznosti, ki so komercialnim radiotelevizijam naložene z zakonom, v točki 87 obrazložitve izpodbijane odločbe navaja, da je treba razločevati med pogoji za dovoljenje, ki jih mora izpolnjevati komercialna televizijska družba zaradi splošnega interesa, in dodelitvijo nalog splošnega interesa javnemu ali zasebnemu podjetju s strani države. Bilo naj bi očitno, da ima postaja TV2

take naloge in da te presegajo obveznosti, ki so z danskim zakonom naložene vsaki komercialni RTV-postaji. Komisija poleg tega navaja, da med tožečimi strankami danski zakon velja le za postajo SBS A/S in se torej lahko sklicuje na ta argument, medtem ko postaji SBS Ltd in Viasat svoje dejavnosti izvajata v skladu z dovoljenji Združenega kraljestva in se torej zanj ne uporabljajo danski predpisi.

121 Sodišče prve stopnje meni, da so navedene točke v obrazložitvi Komisije pravilne. Čeprav bi za postajo SBS A/S, kot tudi za vsako RTV postajo danskega prava, lahko veljale – v zameno za izdajo dovoljenja – nekatere obveznosti, določene v splošnem interesu, ki so navedene v točki 18 obrazložitve izpodbijane odločbe, kot je obveznost oddajanja lokalnih programov vsaj eno uro na dan in oddajanje pretežnega dela izbora programov v danskem jeziku ali za dansko javnost, te obveznosti vseeno niso primerljive z obveznostmi javne službe, ki so naložene postaji TV2. Namen slednjih obveznosti je celotnemu danskemu prebivalstvu zagotoviti izbor programov, ki bo pester in ki bo izpolnjeval zahteve glede kakovosti, vsestranskosti in raznolikosti. Te pogojujejo celotno televizijsko dejavnost postaje TV2, in sicer bolj zavezujoče kot minimalne obveznosti, ki so z danskim zakonom določene za dodelitev dovoljenja za RTV-oddajanje. Komisija je torej v točki 87 obrazložitve izpodbijane odločbe pravilno zavrnila argument tožečih strank, ki v bistvu izhaja iz kršitve načela enakega obravnavanja.

122 Argument, ki izhaja iz tega, da se postaji TV2 ne bi smel priznati položaj javnega televizijskega programa, ker naj se njen izbor programov ne bi razlikoval od izbora programov komercialnih programov, in iz tega, da bi Komisija morala storiti primerjalno študijo izborov programov postaje TV2 in komercialnih programov, je treba torej zavrnilo.

123 Sprejetje tega argumenta in s tem dopustitev, da se na podlagi primerjalne analize izborov programov opredelitev radiotelevizijske SSGP pogojuje z obsegom izbora programov komercialnih RTV-postaj, bi povzročilo odvzem pristojnosti državam članicam, da opredelijo javno službo. Opredelitev SSGP naj bi bila navsezadnje odvisna od komercialnih operaterjev in njihovih odločitev o tem, ali bodo oddajali nakatere programe. Kot to pravilno poudarja postaja TV2 A/S, države članice pri opredelitvi nalog javne radiotelevizije ne bi smele biti omejene z dejavnostmi programov komercialne televizije.

124 Iz zgornjih ugotovitev izhaja, da tožeče stranke niso dokazale, da je Komisija napačno ugotovila, da široka in kvalitativna opredelitev radiotelevizijske SSGP, ki jo zagotavlja postaja TV2, ni očitno napačna in da jo je torej mogoče sprejeti.

125 Prvi tožbeni razlog v zadevi T-329/04 in drugi tožbeni razlog v zadevi T-336/04 je treba torej zavrniti.

126 Sodišče prve stopnje meni, da je treba nato zaporedno preizkusiti prvi in drugi tožbeni razlog v zadevah T-309/04 in T-317/04, in sicer kršitev pravic do obrambe in kršitev člena 87(1) ES, ker prihodki iz naročin in prejemi iz oglaševanja, ki so bili na postajo TV2 preneseni prek sklada TV2, niso državna sredstva.

Prvi tožbeni razlog v zadevah T-309/04 in T-317/04: kršitev pravic obrambe

– Trditve strank

¹²⁷ Kraljevina Danska in postaja TV2 A/S v bistvu navajata, da je Komisija v izpodbijani odločbi sprejela stališče glede vprašanj, ki jih ni bilo v odločbi o uvedbi postopka, da bi bila izpodbijana odločba drugačna, če ne bi bilo te kršitve pravic do obrambe, in da bi razne posebne okoliščine morale spodbuditi Komisijo, da bi se jasneje izrazila v odločbi o uvedbi postopka.

¹²⁸ Prvič, odločba o uvedbi postopka naj bi bila predmet formalnega postopka preiskave, da se preveri, ali je bilo domnevno preveliko nadomestilo v obdobju, ki je predmet preiskave, dejansko uporabljeno za navzkrižno subvencioniranje komercialnih dejavnosti postaje TV2. Odločba o uvedbi postopka naj nikakor ne bi vsebovala navedbe načela zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu (v nadaljevanju: NZVTG) kot pravno pomembnega elementa. Poleg tega bi bilo treba to odločbo razlagati tako, da Komisija ni nameravala opraviti posebnega preizkusa o spoštovanju NZVTG. Njena vsebina naj torej ne bi utemeljila trditve, ki temelji na vprašanju, ali je bilo NZVTG upoštevano glede domnevno prevelikega nadomestila. Zato naj bi se Komisija v izpodbijani odločbi izrekla o vprašanju, ali je Kraljevina Danska ravnala kot zasebni vlagatelj v tržnem gospodarstvu.

¹²⁹ Drugič, navajata, da bi Komisija drugače presodila spis, če bi bila Kraljevini Danski dana možnost, da predloži svoje argumente in upošteveno dokumentacijo. Izpodbijana

odločba naj bi bila nezadostno obrazložena med drugim tudi zato, ker Kraljevina Danska ni predložila dovolj dokazov o upoštevanju NZVTG.

130 Tretjič, Komisija naj ne bi nikoli zatrjevala, da bi preveliko nadomestilo za stroške storitev javne službe, ki jih nosi javni organ – če ne bi bilo navzkrižnega subvencioniranja, lahko samo po sebi pomenilo državno pomoč, ki je v nasprotju s Pogodbo. To naj ne bi izhajalo niti iz sporočila o radioteleviziji, v skladu s katerim naj bi bilo preveliko nadomestilo problematično, le če obstaja navzkrižno subvencioniranje komercialnih dejavnosti (točka 58 tega sporočila) ali če obstaja kak drug vpliv na razvoj trgovine, ki ni v skladu z interesom Skupnosti (točka 29(iii)). Dogajanje pred odločbo o uvedbi postopka naj bi zapeljalo Kraljevino Dansko, da je verjela, da preveliko nadomestilo ni štel za problematično.

131 Postaja TV2 A/S navaja, da okoliščina, ali je ali ni predložila stališč v odgovoru na odločbo o uvedbi postopka, ni relevantna z vidika spoštovanja pravic do obrambe. Kot udeležena stranka in poleg tega neposredno prizadeta z negativno odločbo naj bi imela očitni legitimni interes, da se upošteva okvir, določen v odločbi o uvedbi postopka.

132 Komisija, ki jo v zadevi T-309/04 v bistvu podpira postaja SBS, opozarja, prvič, da odločba o uvedbi formalnega postopka preiskave ne obsega izčrpnega in podrobnega mnenja o zadevi. Sicer pa naj bi odločba o uvedbi postopka vsebovala izčrpen seznam vprašanj, povezanih s prevelikim nadomestilom stroškov javne službe in z uporabo NZVTG. Poleg tega naj si Kraljevina Danska ne bi razlagala te odločbe tako, da naj bi se preiskava nanašala le na navzkrižno subvencioniranje.

- 133 Ker to podjetje – postaja TV2 A/S – ni posredovalo stališč v formalnem postopku preiskave, ni mogoče šteti, da so bile kršene njegove pravice do obrambe.
- 134 Drugič, Komisija izpodbija, da naj bi dokazi, na katere se sklicuje Kraljevina Danska v tožbi in ki so povezani z NZVTG, povzročili drugačen izid od izida v izpodbijani odločbi.
- 135 Tretjič, Komisija glede domnevnih posebnih okoliščin navaja, da dvojna vloga danskih organov – kot javnih organov in kot domnevnih vlagateljev – vključuje razločevanje glede uporabe pravil o državnih pomočeh. Ta pravila naj bi bila drugačna glede na to, ali se uporabljajo za državo kot „javni organ“ ali za državo kot vlagateljico. Sporočilo o radioteleviziji naj bi vsebovalo smernice le glede nadomestila obveznosti javne službe, vendar ne glede vlaganja države v javno podjetje pod tržnimi pogoji. Glede nadomestila za javne službe naj bi obstajal osnovni sklep, da gre za državno pomoč. Komisija naj bi vendarle preverila, ali se uporabi izjema iz člena 86(2) ES. Glavna naloga Komisije glede vlaganj v javna podjetja naj bi bila presoja, ali se posredovanje države lahko izenači s posredovanjem zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu.

– Presoja Sodišča prve stopnje

- 136 V skladu z ustaljeno sodno prakso je spoštovanje pravic obrambe v vsakem postopku, ki se uvede zoper neko osebo in ki lahko pripelje do akta, s katerim se posega v njen položaj, temeljno načelo prava Skupnosti in mora biti zagotovljeno, tudi če ni nobenih

pravil, ki urejajo zadevni postopek (glej sodbe Sodišča z dne 10. julija 1986 v zadevi Belgija proti Komisiji, 234/84, Recueil, str. 2263, točka 27; z dne 14. februarja 1990 v zadevi Francija proti Komisiji, C-301/87, Recueil, str. I-307, točka 29; z dne 21. marca 1990 v zadevi Belgija proti Komisiji, C-142/87, Recueil, str. I-959, točka 46, in z dne 5. oktobra 2000 v zadevi Nemčija proti Komisiji, C-288/96, Recueil, str. I-8237, točka 99 in navedena sodna praksa; sodba Sodišča prve stopnje z dne 6. marca 2003 v združenih zadevah Westdeutsche Landesbank Girozentrale in Land Nordrhein-Westfalen proti Komisiji, T-228/99 in T-233/99, Recueil, str. II-435, točka 121). To načelo zahteva, da je oseba, proti kateri je Komisija uvedla upravni postopek, imela med postopkom možnost učinkovito izraziti svoje stališče o dejanskem stanju in upoštevnosti dejstev in navajanih okoliščin ter o dokumentih, ki jih je Komisija uporabila v utemeljitev svojih navedb glede obstoja kršitve prava Skupnosti (zgoraj navedena sodba z dne 10. julija 1986 v zadevi Belgija proti Komisiji, točka 27).

137 Glede pravic podjetij, ki so prejela državne pomoči, je treba poudariti, da se upravni postopek na področju državnih pomoči začne samo proti zadevni državi članici (sodba Sodišča z dne 24. septembra 2002 v združenih zadevah Falck in Acciaierie di Bolzano proti Komisiji, C-74/00 P in C-75/00 P, Recueil, str. I-7869, točka 81). Za zainteresirane stranke v tem postopku se štejejo samo podjetja, upravičena do pomoči (zgoraj v točki 136 navedena sodba Westdeutsche Landesbank Girozentrale in Land Nordrhein-Westfalen proti Komisiji, točka 122). Iz tega sledi, da imajo zainteresirane stranke, kot je v obravnavani zadevi postaja TV2 A/S – ki se nikakor ne morejo sklicevati na pravice obrambe, priznane osebam, proti katerim je uveden postopek – samo pravico, da so povezane z upravnim postopkom v ustreznem okviru, ki upošteva okoliščine posameznega primera (zgoraj navedena sodba Falck in Acciaierie di Bolzano proti Komisiji, točka 83; sodbi Sodišča prve stopnje z dne 25. junija 1998 v združenih zadevah British Airways in drugi proti Komisiji, T-371/94 in T-394/94, Recueil, str. II-2405, točka 60, in z dne 31. maja 2006 v zadevi Kuwait Petroleum (Nederland) proti Komisiji, T-354/99, ZOdl., str. II-1475, točka 80).

138 Poleg tega je treba opozoriti, da se v skladu s členom 6 Uredbe Sveta (ES) 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 88 ES (UL L 83, str. 1) – če se Komisija odloči uvesti formalni postopek preiskave – odločba o uvedbi postopka lahko omeji na povzetek bistvenih dejanskih in pravnih vprašanj, vključitev predhodne ocene o značaju pomoči zadevnega državnega ukrepa in navedbo dvomov

o njegovi združljivosti s skupnim trgom (sodba Sodišča prve stopnje z dne 23. oktobra 2002 v združenih zadevah Diputación Foral de Guipúzcoa in drugi proti Komisiji, T-269/99, T-271/99 in T-272/99, Recueil, str. II-4217, točka 104).

¹³⁹ Odločba o začetku postopka mora torej zainteresiranim strankam omogočiti učinkovito sodelovanje pri formalnem postopku preiskave, v katerem bodo imele možnost uveljavljati svoje trditve. V ta namen je dovolj, da so stranke seznanjene z obrazložitvijo, na podlagi katere je Komisija začasno sklenila, da bi zadevni ukrep lahko pomenil pomoč, ki ni združljiva s skupnim trgom (sodba Sodišča prve stopnje z dne 30. aprila 2002 v združenih zadevah Government of Gibraltar proti Komisiji, T-195/01 in T-207/01, Recueil, str. II-2309, točka 138, in zgoraj v točki 138 navedena sodba Diputación Foral de Guipúzcoa in drugi proti Komisiji, točka 105).

¹⁴⁰ Sodišče prve stopnje ne glede na vprašanje, ali je NZVTG, na katerega se sklicujeta Kraljevina Danska in postaja TV2 A/S, na področju državnih pomoči upoštevno za presojo državnega financiranja javnih služb, meni, da odločbe o začetku postopka ni mogoče razlagati tako, kot da je lahko tožeče stranke zavedla k sklepu, da bi preveliko nadomestilo povzročalo težave glede prepovedi državnih pomoči le v primeru navzkrižnrga subvencioniranja, in torej k temu, da bi se odrekle nadaljnemu uveljavljanju trditev, ki temeljijo na NZVTG.

¹⁴¹ Nasprotno, Komisija v točki 54 odločbe o uvedbi postopka ob sklicevanju na sodbo Sodišča z dne 22. novembra 2001 v zadevi Ferring (C-53/00, Recueil, str. I-9067, točka 27) navaja, da je opredelitev državne pomoči kot financiranje, namenjeno nadomestilu stroškov za obveznosti javne službe, odvisno od vprašanja, ali protivrednost presega dodatni neto strošek, ki ga predstavlja izvršitev teh nalog. Komisija še navaja, da če pomoč pomeni razumno zvezo z neto stroški nalog javne službe, to

pomeni, da ni bila nobena dejanska ugodnost dodeljena postaji TV2 v primerjavi z njenimi konkurenti. Komisija podobno zatrjuje v drugih delih odločbe o uvedbi postopka (glej točke 62, 63, 79 in 83 te odločbe).

142 Dejstva, da Komisija v odločbi o uvedbi postopka navaja, da bi morala preveriti, ali je prišlo do navzkrižnega subvencioniranja v obdobju, ki je predmet preiskave (glej točko 68 o uvedbi postopka preiskave), ni mogoče razlagati tako, kot da je izrazila, da če ni prišlo do takega navzkrižnega subvencioniranja, ni šlo za državno pomoč. Ta ugotovitev Komisije se razlaga z dejstvom, da je zanjo nekaj običajnega, da se v okviru naknadne ocene spornih ukrepov sprašuje o tem, ali so ti ukrepi dejansko povzročili navzkrižno subvencioniranje v obdobju, ki je predmet preiskave.

143 Poleg tega in ponovno ne glede na vprašanje o upoštevnosti NZVTG pri presoji državnega financiranja javne službe ob upoštevanju pravil s področja državnih pomoči iz odločbe o uvedbi postopka (točka 71, zadnji stavek) ni mogoče sklepati, v nasprotju s tem, kar zatrjuje Kraljevina Danska, da naj bi Komisija navedla, da ne namerava preizkusiti spoštovanja NZVTG. Komisija je namreč v zadnji povedi navedene točke 71 zgolj ponovila trditev danskih organov, da naj bi ravnali kot zasebni vlagatelj v tržnem gospodarstvu.

144 Iz zgornjih ugotovitev izhaja, da Kraljevina Danska napačno zatrjuje, da naj bi jo odločba o uvedbi postopka napeljala k temu, da v fazi formalnega postopka preiskave ni nadaljevala dopolnitve svojega stališča, ki je temeljil na NZVTG in v skladu s katerim

naj bi glede postaje TV2 ukrepala kot zasebni vlagatelj v tržnem gospodarstvu. Iz istih razlogov je napačno zatrjevanje postaje TV2 A/S, da naj bi se Komisija v formalnem postopku oddaljila od okvira preizkusa, določenega v odločbi o uvedbi postopka.

145 Nazadnje naj ne bi nobena posebna okoliščina nalagala Komisiji, naj se izreče jasneje, kot se je v odločbi o uvedbi postopka. V zvezi s tem in v nasprotju s tem, kar zatrjuje Kraljevina Danska, iz sporočila o radioteleviziji ne izhaja, da naj bi bilo preveliko nadomestilo tako, da bi povzročalo težave le, če je gotovo, da je šlo za navzkrižno subvencioniranje.

146 V teh okoliščinah, iz katerih izhaja, da niso bile kršene niti pravice obrambe Kraljevine Danske niti bolj omejene pravice, ki jih ima postaja TV2 A/S kot zainteresirana stranka, je treba ta tožbeni razlog zavrni.

Drugi tožbeni razlog v zadevah T-309/04 in T-317/04: kršitev člena 87(1) ES, ker prihodek in prejemki iz oglaševanja, ki so bili prek sklada TV2 preneseni na postajo TV2, niso državna sredstva

– Trditve strank

147 Kraljevina Danska in postaja TV2 A/S, ki jo podpira EBU, navajata, da domnevnega prevelikega nadomestila ni mogoče šteti za državno pomoč, če se financira s prihodkom

in prejemki iz oglaševanja, ki so bili plačani do leta 1997 prek sklada TV2 (v nadaljevanju: prejemki iz oglaševanja od 1995 do 1996).

- 148 Glede prihodka je treba navesti, da naj bi tega plačali uporabniki in torej naj ne bi bilo prenosa iz državnih sredstev. Treba bi ga bilo šteti torej za delni prispevek, ki so ga plačali uporabniki zato, da so lahko spremljali postajo TV2, in ki je primerljiv s prihodkom, plačanim za sprejem kabelskih programov. Dejstvo, da je obveznost plačila naročnine za sprejem programov postaje TV2 določena z zakonom, ne spremeni ničesar.
- 149 Dejstvo, da je prihodek prejela postaja DR – in da se je njen prihodek prenašal prek sklada TV2 do leta 1997 – naj bi bilo prav tako nepomembno. Razlog za to naj bi bil povsem administrativen.
- 150 Okoliščina, zaradi katere naj prenos prihodka iz naročnine na postajo TV2 ne bi pomenil prenosa državnih sredstev oziroma pomoč, ki jo je mogoče pripisati tej državi, naj bi imela enak učinek glede prenosa prejemkov iz oglaševanja od 1995 do 1996.
- 151 Glede prihodka iz naročnine in prejemkov iz oglaševanja od 1995 do 1996, ki so bili prek sklada TV2 preneseni na postajo TV2, ne bi bilo mogoče šteti, da so bili pod javnim nadzorom, ob dejstvu, da naj danski minister za kulturo ne bi imel – od takrat, ko je bila naročnina določena in ko je bila sprejeta odločitev glede razdelitve prihodka iz

naročnine med postajama DR in TV2 – nadzora nad temi prihodki z vidika pooblastila, da jih uporabi v druge namene. Povedano drugače, prihodek iz naročnine naj bi bil od takrat namenjen dejavnostim postaj DR oziroma TV2.

152 Komisija, ki jo v tožbi T-309/04 podpira postaja SBS, najprej navaja, da ni sporno, da minister za kulturo določa znesek RTV-naročnine, ki so jo dolžni plačati vsi imetniki radijskih oziroma televizijskih sprejemnikov na Danskem. To naročnino naj bi prejela postaja DR in po odločitvi ministra za kulturo naj bi bili prihodki iz te naročnine razdeljeni med postaji DR in TV2 v skladu s sporazumom o sredstvih javnega obveščanja, sklenjenim z danskim parlamentom (točka 22 obrazložitve izpodbijane odločbe). Minister za kulturo naj bi določil nastanek in prenehanje obveznosti plačila RTV-naročnine in da se neplačane naročnine lahko odtrgajo od plače (točka 23 obrazložitve izpodbijane odločbe). Postaja TV2 naj bi do leta 1997 dobivala prihodke prek sklada TV2, namreč prek subjekta, ki ga je država ustanovila za zagotavljanje prihodkov postaji TV2.

153 Komisija meni, da je treba prihodke šteti za državne, če so pod javnim nadzorom in torej z njimi razpolagajo nacionalni organi. Glede postaje TV2 je treba poudariti, da naj bi del naročnine, ki pripade tej RTV-postaji, določil minister za kulturo. Ko gre za opredelitev državnih sredstev, je v sodni praksi skupni imenovalec to, da sodišče Skupnosti preveri, ali so bili prihodki pod nadzorom države. Iz zgoraj navedenega naj bi poleg tega izhajalo, da naj bi država skrbela za pobiranje RTV-naročnine ter izvršitve terjatev. Obveznost plačila naročnine naj bi zavezovala vsakega imetnika televizijskega oziroma radijskega sprejemnika, ki sprejema ali ne sprejema programov postaj DR ali TV2. Ta obveznost naj bi se torej razlikovala od drugih obveznosti plačila, kot je na primer naročnina na kabelsko televizijo.

154 Komisija poudarja, da ne obstaja pogodbeno razmerje med postajo TV2 in vsako osebo, ki plačuje naročnino. Sistem RTV naročnin naj torej ne bi bil primerljiv s položajem v zadevi, v kateri je bila izrečena sodba Sodišča z dne 13. marca 2001 v zadevi PreussenElektra (C-379/98, Recueil, str. I-2099).

– Presoja Sodišča prve stopnje

- 155 V skladu z ustaljeno sodno prakso opredelitev državne pomoči zahteva, da so izpolnjeni vsi pogoji, navedeni v členu 87(1) ES (zgoraj v točki 136 navedena sodba Sodišča z dne 21. marca 1990 v zadevi Belgija proti Komisiji, točka 25, ter sodbi Sodišča z dne 14. septembra 1994 v združenih zadevah Španija proti Komisiji, od C-278/92 do C-280/92, Recueil, str. I-4103, točka 20, in z dne 16. maja 2002 v zadevi Francija proti Komisiji, C-482/99, Recueil, str. I-4397, točka 68).
- 156 Načelo prepovedi državnih pomoči, določeno v členu 87(1) ES, zahteva izpolnitev naslednjih pogojev. Prvič, ukrep mora biti državni ukrep oziroma ukrep z državnimi sredstvi. Drugič, ta ukrep mora upravičencu dati prednost. Tretjič, s tem ukrepom je mogoče prizadeti trgovino med državami članicami. Četrto, izkrivljati mora konkurenco ali groziti, da jo bo izkrivljal.
- 157 Ta tožbeni razlog se nanaša na prvega od teh pogojev, v smislu katerega morajo biti ugodnosti, da bi jih bilo mogoče opredeliti kot pomoč v smislu člena 87(1) ES, prvič, dodeljene neposredno ali posredno iz državnih sredstev in, drugič, dodeliti jih mora država (zgoraj v točki 155 navedena sodba Sodišča Francija proti Komisiji, točka 24; zgoraj v točki 102 navedena sodba Sodišča GEMO, točka 24, in sodba Sodišča z dne 15. julija 2004 v zadevi Pearle in drugi, C-345/02, ZOdl., str. I-7139, točka 36).
- 158 Prvič, iz izpodbijane odločbe glede RTV-naročnine izhaja, česar ni nihče resno izpodbijal, da so njen znesek določili danski organi (točka 22 obrazložitve), da obveznost njenega plačila ne izhaja iz pogodbenega razmerja med postajo TV2 in njenimi naročniki, ampak zgolj iz tega, da imajo naročniki televizijski oziroma radijski sprejemnik (točki 22 in 59 obrazložitve), da se plačilo krije, če je potrebno, na podlagi

pravil za pobiranje davkov (točka 23 obrazložitve) in, nazadnje, da danski organi določajo delež naročnin, ki se nakaže postaji TV2 (točka 59 obrazložitve).

159 Iz navedenega izhaja, da s prihodki iz naročnine razpolagajo in jih nadzirajo danski organi ter so zato državna sredstva.

160 Drugič, Sodišče prve stopnje glede prejemkov iz oglaševanja poudarja, da se ugovor Kraljevine Danske in postaje TV2 A/S nanaša le na prejemke iz oglaševanja od 1995 do 1996, to sta leti, v katerih oglaševalski prostor TV2 ni tržila sama postaja TV2, v nasprotju s prejšnjim obdobjem, ampak tretja družba (družba TV2 Reklame A/S), in v katerem so bili prihodki tega trženja preneseni na postajo TV2 prek sklada TV2 (glej točko 24 obrazložitve izpodbijane odločbe).

161 Sodišče prve stopnje najprej ugotavlja, da Komisija v izpodbijani odločbi prejemkov iz oglaševanja od 1995 do 1996 ne razlikuje od naročnine.

162 Komisija namreč, čeprav izrecno poudarja razliko med prejemki iz oglaševanja na splošno in televizijsko naročnino (glej točki 10 in 17 obrazložitve izpodbijane odločbe) ter na kratko podrobna pravila trženja oglaševalskega prostora postaje TV2 v letih od 1995 do 1996 (glej točko 24 obrazložitve izpodbijane odločbe), dejansko vključi

prejemke iz oglaševanja od 1995 do 1996 med naročnino. V točki 21 obrazložitve izpodbijane odločbe znesek 4 067,7 milijona DKK, ki ga Komisija opredeljuje kot „prihodek iz naročnine“, dejansko vključuje prejemke iz oglaševanja od 1995 do 1996. To potrjuje tabela 1 v točki 107 obrazložitve izpodbijane odločbe, v kateri prejemki iz oglaševanja od 1995 do 1996 niso prikazani v vrsti te tabele, imenovane „neto prejemki iz oglaševanja“, ampak so vključeni v vrsto, imenovano „Naročnine/Sklad TV2“ v skupnem znesku 4 067,7 milijona DKK.

163 Sodišče prve stopnje tudi ugotavlja, da poleg te *de facto* vključitve zneskov prejemkov iz oglaševanja od 1995 do 1996 med zneske naročnine, česar *a priori* glede na razliko med njunima oblikama financiranja ni mogoče pojasniti, tudi ni nobene posebne obrazložitve glede teh prejemkov iz oglaševanja v delu izpodbijane odločbe, v katerem so različni ukrepi Kraljevine Danske v prid postaje TV2 opredeljeni kot državna sredstva (točke od 57 do 68 obrazložitve).

164 Namreč, čeprav Komisija v tem delu izpodbijane odločbe preučuje, ali naročnina (točke od 57 do 60 obrazložitve) oziroma *ad hoc* prenos ob zaprtju sklada TV2 leta 1997 (točka 61, druga poved, obrazložitve) vključujeta državna sredstva, pa ne obravnava prejemkov iz oglaševanja od 1995 do 1996.

165 Poleg tega Sodišče prve stopnje ugotavlja, da točka 24 obrazložitve izpodbijane odločbe ne more biti zadostna obrazložitev glede *de facto* vključitve prejemkov iz oglaševanja od 1995 do 1996 med naročnino. Ob upoštevanju zlasti razlike med prejemki iz oglaševanja in RTV-naročnino in dejstva, da ni šlo za prodajo katerega koli oglaševalskega prostora, ampak za oglaševalski prostor postaje TV2, in nazadnje ob upoštevanju dejstva, da so bili prejemki iz oglaševanja od 1995 do 1996 vedno znatno nižji od sredstev, potrebnih za izvajanje javne službe, ni mogoče izključiti, da so prejemki iz oglaševanja dejansko takoj pripadli postaji TV2 in da je bil njihov prenos

prek sklada TV2 le administrativni postopek, ki ne pomeni, da bi Kraljevina Danska dejansko imela nadzor nad temi zneski.

- 166 Sodišče prve stopnje poleg tega poudarja, da Komisija v fazi tožbe pred Sodiščem prve stopnje, čeprav podrobno navaja, da gre pri naročnini za državna sredstva, in še posebej poudarja, da plačevanje naročnine s strani imetnikov televizijskih sprejemnikov ne temelji na pogodbenem razmerju, pa ne odgovori na posebno vprašanje o prejemkih iz oglaševanja od 1995 do 1996 in s tem ne izpodbija očitkov tožečih strank, ki temeljijo na tem, da ti prejemki izvirajo iz pogodbenega razmerja.
- 167 Iz zgornjih ugotovitev izhaja, da Komisija v izpodbijani odločbi ni izpolnila obveznosti obrazložitve glede tega, zakaj je prejemke iz oglaševanja od 1995 do 1996 *de facto* štela za državna sredstva. V teh okoliščinah je treba delno sprejeti ta tožbeni razlog, in sicer v delu, ki se nanaša na prejemke iz oglaševanja od 1995 do 1996 in zato razglasiti ničnost izpodbijane odločbe v delu, v katerem so ti prejemki vključeni v državna sredstva.
- 168 Sodišče prve stopnje meni, da je treba nato preučiti očitek Kraljevine Danske in postaje TV2 A/S, zlasti v okviru petega, šestega in sedmega tožbenega razloga za razglasitev ničnosti v zadevah T-309/04 in T-317/04, ki v bistvu izhaja iz tega, da naj bi izpodbijana odločba temeljila na nezadostni obrazložitvi, ki je posledica očitno nezadostne preučitve okoliščin, v katerih je Kraljevina Danska financirala postajo TV2 v obdobju, ki je predmet preiskave, kar je povzročilo, da je Komisija napačno ugotovila obstoj državne pomoči.

Očitek v tožbah T-309/04 in T-317/04: nezadostna obrazložitev izpodbijane odločbe, ki je posledica tega, da je Komisija kršila obveznost preizkusa

– Trditve strank

¹⁶⁹ Kraljevina Danska in postaja TV2 A/S navajata, da izpodbijana odločba temelji na nezadostni obrazložitvi, saj Komisija ni natančno preučila, ali se je konkretno postaja TV2 v obdobju od 1995 do 2002 financirala sorazmerno s potrebami javne službe. Navajata tudi dokaze v podporo stališču, da naj bi bilo to financiranje v obdobju, ki je predmet preiskave, vzpostavljeno in ohranjano objektivno, pregledno in racionalno, da bi ostalo sorazmerno s potrebami javne službe.

¹⁷⁰ Kraljevina Danska nato navaja pripravljala dela zakona iz leta 1986 o ustanovitvi postaje TV2 ter oceno prihodkov in stroškov postaje TV2, ki naj bi bili navedeni v prilogi k navedenim pripravljanim delom.

¹⁷¹ Postaja TV2 A/S navaja, da naj bi velikost nadomestila, ki ga je potrebovala postaja TV2, določil minister za kulturo v dogovoru z odborom za finance danskega parlamenta, torej pod strogim parlamentarnim nadzorom, v okviru štiriletnih dogovorov, imenovanih dogovori o sredstvih javnega obveščanja in na podlagi podrobnih ekonomskih analiz. Te podrobne ekonomske analize naj bi leta 1995 in 1999 opravila revizijska družba KPMG, ki ji je pomagala stalna skupina, sestavljena iz strokovnjakov, in pri kateri naj bi sodelovali konkurenti postaje TV2 (v nadaljevanju: ekonomske analize 1995/1999).

- 172 Cilj ekonomskih analiz naj bi bil omogočiti določitev dela naročnine, ki bi ga morala dobiti postaja TV2, glede na njene obveznosti javne službe, potreb financiranja, ki bi iz tega izhajale, in glede na oceno možnih sredstev te radiotelevizije iz televizijskega oglaševanja ter drugih prejemkov. Znesek naročnine in del, ki ga dobi postaja TV2, naj bi bil poleg tega določen s predpostavko, da se ohranijo ugodnosti, ki jih daje država med drugim v obliki oprostitev obresti in davčnih oprostitev, kot so navedene v točki 110 obrazložitve izpodbijane odločbe.
- 173 Ekonomske analize 1995/1999, ki naj bi bile prav tako kot letni obračuni postaje TV2 objavljene, naj bi bile navedene v prilogi k stališčem Kraljevine Danske z dne 24. marca 2003 kot odgovor na odločbo o uvedbi postopka preiskave.
- 174 Oba dogovora o sredstvih javnega obveščanja, ki sta upoštevna za obdobje, ki je predmet preiskave (1995 in 1999), naj bi natančneje temeljila na teh podrobnih ekonomskih analizah. Kraljevina Danska naj bi torej s predložitvijo teh ekonomskih analiz v formalnem postopku pri Komisiji predložila finančne izračune, ki so bili temelj za različne dogovore o sredstvih javnega obveščanja v obdobju, ki je predmet preiskave.
- 175 Kraljevina Danska in postaja TV2 A/S se sklicujeta na preiskavo in priporočilo Rigsrevisionen (dansko računsko sodišče) danski vladi iz obdobja od 1994 do 1995 o vzpostavitvi lastnega kapitala postaje TV2 in spremembah, ki naj bi jih ta vlada vključila v statut postaje TV2. Navajata tudi poročilo ministra za finance z dne 2. avgusta 1995, ki je bilo sestavljeno na zahtevo državnih revizorjev, in to, da naj bi Kraljevina Danska leta 1997 spremenila statut postaje TV2, pri čemer je natančno opredelila obveznost vzpostavitve lastnega kapitala, ki znaša najmanj 200 milijonov DKK.

176 Glede na vse te podatke, iz katerih naj bi izhajalo, da sta bila financiranje postaje TV2 in vzpostavitev lastnega kapitala v obdobju, ki je predmet preiskave, določena ekonomično in sorazmerno s potrebami javne službe, naj bi neobstoj podrobne analize v zvezi s tem v izpodbijani odločbi pomenil, da so utemeljitve in obrazložitve te odločbe nezadostne.

177 Kraljevina Danska in postaja TV2 A/S v odgovoru na trditev Komisije, da naj bi bila ta seznanjena s temi podatki, vendar naj bi menila, da ti podatki ne dokazujejo, da je preveliko nadomestilo, ki ga je dobila postaja TV2, dejansko vzpostavilo rezervo, ki je bila ustvarjena za to, da se postaji TV2 omogoči, da se seznanijo s svojimi potrebami javne službe, in ki je bila sorazmerna z njenimi potrebami, ugovarjata, da naj bi bilo vendarle odločilno dejstvo, da se Komisija, čeprav so ji bili posredovani vsi podatki med formalnim postopkom, v izpodbijani odločbi glede tega ni izrekla drugače kot nepopolno in nenatančno. Izpodbijana odločba naj bi temeljila na formalnih ugotovitvah in naj ne bi obsegala nobene ekonomske analize o tem, ali oziroma koliko je lastni kapital, vzpostavljen znotraj postaje TV2, presegel tisto, kar je potrebno za izpolnjevanje njenih nalog javne službe in ali je bil morebiti nezdržljiv s skupnim interesom. Obrazložitev in utemeljitev izpodbijane odločbe naj bi torej imeli bistvene pomanjkljivosti.

– Presoja Sodišča prve stopnje

178 Prvič, glede obsega obveznosti obrazložitve je treba opozoriti, da mora biti obrazložitev, ki se zahteva v členu 253 ES, prilagojena vrsti obravnavanega akta in mora jasno in nedvoumno izražati razlogovanje institucije, ki je akt izdala, tako da se lahko stranke seznanijo z utemeljitvijo sprejetega ukrepa in da pristojno sodišče opravi nadzor. Zahtevo po obrazložitvi je treba presojati glede na okoliščine posameznega primera, zlasti vsebino zadevnega akta, lastnosti podanih razlogov in interes za pojasnitev, ki ga

imajo lahko naslovniki ali druge osebe, ki jih ukrep neposredno in posamično zadeva. Ni potrebno, da so v obrazložitvi podrobno navedene vse upoštevne dejanske in pravne okoliščine, ker se vprašanje, ali obrazložitev izpolnjuje zahteve iz člena 253 ES, nanaša ne le na besedilo tega člena, ampak tudi na njegov okvir in vsa pravna pravila, ki urejajo zadevno področje (glej sodbo Sodišča z dne 2. aprila 1998 v zadevi Komisija proti Sytraval in Brink's France, C-367/95 P, Recueil, str. I-1719, točka 63 in navedena sodna praksa).

179 Poleg tega je treba poudariti, da je v primerih, v katerih ima Komisija diskrecijsko pravico, zato da lahko izpolnjuje svoje naloge, upoštevanje jamstev, ki jih pravni red Skupnosti predvideva za upravne postopke, še bolj pomembno. Med ta jamstva spada zlasti dolžnost pristojne institucije, da skrbno in nepristransko preveri vse vidike posameznega primera in odločitev zadostno obrazloži (sodba Sodišča z dne 21. novembra 1991 v zadevi Technische Universität München, C-269/90, Recueil, str. I-5469, točka 14).

180 Poleg tega se Komisiji pri obrazložitvi odločbe, ki jo mora izdati za zagotavljanje uporabe pravil o konkurenci, sicer ni treba spuščati v vsa dejanska in pravna vprašanja ter ugotovitve, ki so bile povod za sprejetje take odločbe, vendar mora v skladu s členom 253 ES navesti vsaj dejstva in ugotovitve, ki so v sistematiki njene odločbe bistvene za to, da se sodišču Skupnosti in zadevnim osebam tako omogoči, da se seznanijo z okoliščinami, v katerih je uporabila Pogodbo (glej v tem smislu sodbo Sodišča prve stopnje z dne 15. septembra 1998 v združenih zadevah European Night Services in drugi proti Komisiji, T-374/94, T-375/94, T-384/94 in T-388/94, Recueil, str. II-3141, točka 95 in navedena sodna praksa).

181 Iz sodne prakse tudi izhaja, da mora, razen v izjemnih okoliščinah, obrazložitev vsebovati sama odločba in ne more biti prvič ter naknadno navedena šele pred sodiščem Skupnosti (glej sodbi Sodišča prve stopnje z dne 2. julija 1992 v zadevi Dansk Pelsdyravlereforening proti Komisiji, T-61/89, Recueil, str. II-1931, točka 131; z dne 14. maja 1998 v zadevi Buchmann proti Komisiji, T-295/94, Recueil, str. II-813, točka 171, in zgoraj v točki 180 navedeno sodbo European Night Services in drugi proti Komisiji, točka 95 in navedena sodna praksa). Treba je namreč poudariti, da mora biti zadevni osebi obrazložitev načeloma sporočena skupaj z odločbo, ki jo bremeni. Pomanjkanje obrazložitve ni odpravljeno s tem, da se zadevna oseba seznanila z razlogi za odločitve v postopku pred sodišči Skupnosti (sodba Sodišča z dne 28. junija 2005 v združenih zadevah Dansk Rørindustri in drugi proti Komisiji, C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P in C-213/02 P, ZOdl., str. I-5425, točka 463; sodbi Sodišča prve stopnje z dne 12. decembra 1996 v zadevi Rendo in drugi proti Komisiji, T-16/91, Recueil, str. II-1827, točka 45, in z dne 15. junija 2005 v zadevi Corsica Ferries France proti Komisiji, T-349/03, ZOdl., str. II-2197, točka 287).

182 V zvezi s tem je treba spomniti na to, da se mora sodišče Skupnosti v okviru ničnostne tožbe na podlagi člena 230 ES omejiti na presojo zakonitosti izpodbijanega akta. Zato Sodišče prve stopnje nima pristojnosti popraviti ali dopolniti pomanjkljive obrazložitve, tako da doda ali zamenja stališča, ki sama ne izhajajo iz izpodbijane odločbe (glej v tem smislu sodbo Sodišča prve stopnje z dne 27. januarja 1998 v zadevi Ladbroke Racing proti Komisiji, T-67/94, Recueil, str. II-1, točki 147 in 148; z dne 15. septembra 1998 v združenih zadevah BFM in EFIM proti Komisiji, T-126/96 in T-127/96, Recueil, str. II-3437, točka 81; z dne 13. julija 2000 v zadevi Griesel proti Svetu, T-157/99, RecFP, str. I-A-151 in II-699, točka 41, in zgoraj v točki 181 navedeno sodbo Corsica Ferries France proti Komisiji, točka 58).

183 Drugič, glede obsega obveznosti preizkusa, ki je Komisiji naložena v okviru nadzora državnih pomoči, je treba opozoriti, da čeprav mora država članica na podlagi dolžnosti lojalnega sodelovanja, določene v členu 10 ES, sodelovati s Komisijo, tako da ji predloži

podatke, na podlagi katerih se lahko izreče o tem, ali gre v primeru zadevnega ukrepa za državno pomoč (glede obveznosti lojalnega sodelovanja glej sodbi Sodišča z dne 3. julija 2003 v zadevi Belgija proti Komisiji, C-457/00, Recueil, str. I-6931, točka 99, in z dne 10. maja 2005 v zadevi Italija proti Komisiji, C-400/99, ZOdl., str. I-3657, točka 48; zgoraj v točki 137 navedena sodba Kuwait Petroleum (Nederland) proti Komisiji, točka 67), in čeprav mora ta država članica po potrebi predložiti dokaz, da so izpolnjeni pogoji za uporabo člena 86(2) ES (sodba Sodišča z dne 23. oktobra 1997 v zadevi Komisija proti Franciji, C-159/94, Recueil, str. I-5815, točka 94; sodba Sodišča prve stopnje z dne 16. marca 2004 v zadevi Danske Busvognmænd proti Komisiji, T-157/01, Recueil, str. II-917, točka 96), v interesu dobrega izvajanja temeljnih pravil Pogodbe v zvezi z državnimi pomočmi za Komisijo velja obveznost skrbnega in nepristranskega preizkusa (glej v tem smislu zgoraj v točki 178 navedeno sodbo Komisija proti Sytraval in Brink's France, točke od 60 do 62; sodba Sodišča prve stopnje z dne 30. januarja 2002 v zadevi max.mobil proti Komisiji, T-54/99, Recueil, str. II-313, točka 49, prvi dve povedi, ki nista bili spremenjeni s sodbo Sodišča z dne 22. februarja 2005 v zadevi Komisija proti max.mobil, C-141/02 P, ZOdl., str. I-1283, in zgoraj v točki 136 navedena sodba Westdeutsche Landesbank Girozentrale in Land Nordrhein-Westfalen proti Komisiji, točka 167) in ji ta obveznost med drugim nalaga skrbno preučitev podatkov, ki ji jih je predložila država članica.

184 Poleg tega je treba opozoriti, da se mora v ničnostni tožbi, vloženi v skladu s členom 230 ES, zakonitost akta Skupnosti presojati glede na informacije, ki so obstajale ob sprejetju akta. Zlasti zahtevne presoje Komisije je treba preizkusiti glede na takratne podatke (sodba Sodišča z dne 7. februarja 1979 v združenih zadevah Francija proti Komisiji, 15/76 in 16/76, Recueil, str. 321, točka 7; zgoraj v točki 136 navedena sodba z dne 10. julija 1986 v zadevi Belgija proti Komisiji, točka 16, in sodba Sodišča z dne 11. septembra 2003 v zadevi Belgija proti Komisiji, C-197/99 P, Recueil, str. I-8461, točka 86; zgoraj v točki 137 navedena sodba Sodišča prve stopnje British Airways in drugi proti Komisiji, točka 81; zgoraj v točki 182 navedena sodba BFM in EFIM proti Komisiji, točka 88, in sodba Sodišča prve stopnje z dne 11. maja 2005 v zadevi Saxonia Edelmetalle in ZEMAG proti Komisiji, T-111/01 in T-133/01, ZOdl., str. II-1579, točka 67).

185 Očitke Kraljevine Danske in postaje TV2 A/S je zato treba presojati ravno v smislu teh načel in ugotovitev.

- 186 V zvezi s tem se je treba vrniti na upošteveno besedilo izpodbijane odločbe, da bi našli odgovor na vprašanje, ali je Komisija spoštovala svoji obveznosti obrazložitve in vestnega preizkusa glede podrobnih pravil financiranja postaje TV2 v obdobju, ki je predmet preiskave, in sorazmernost tega financiranja s potrebami javne službe.
- 187 Komisija je v opisnem delu izpodbijane odločbe navedla, da je bila postaja TV2 ustanovljena leta 1986 kot neodvisna avtonomna ustanova, ki se financira iz državnih posojil (točka 11 obrazložitve). Opredelila je, da se je postaja TV2 financirala iz sredstev, ki izhajajo iz naročnine in iz prejemkov iz oglaševanja (točki 10 in 17 obrazložitve), ter se sklicevala na postopek določitve zneska naročnine in njegove razdelitve med postaji DR in TV2 (točka 22 obrazložitve).
- 188 V delu izpodbijane odločbe, namenjene pravni presoji Komisije, je ta institucija preizkusila, ali sta v obravnavani zadevi izpolnjena drugi in četrty pogoj izmed štirih pogojev, navedenih v točkah od 88 do 93 sodbe Sodišča z dne 24. julija 2003 v zadevi Altmark Trans in Regierungspräsidium Magdeburg, (C-280/00, Recueil, str. I-7747, v nadaljevanju: sodba Altmark; zgoraj navedeni pogoji: pogoji Altmark) (točka 71 obrazložitve).
- 189 Sodišče prve stopnje opozarja, da mora v skladu s prvim pogojem Altmark „upravičeno podjetje dejansko imeti obveznosti javne službe in te obveznosti morajo biti jasno določene“ (zgoraj v točki 188 navedena sodba Altmark, točka 89). V skladu s drugim pogojem Altmark je treba „pokazatelj, na podlagi katerih se izračuna nadomestilo, predhodno določiti objektivno in pregledno, da bi se preprečilo, da bi nadomestilo privedlo do ekonomske ugodnosti, ki bi upravičenemu podjetju lahko dajala prednost pred konkurenčnimi podjetji“ (zgoraj v točki 188 navedena sodba Altmark, točka 90). V skladu s tretjim pogojem Altmark „nadomestilo ne sme preseči tistega, kar je potrebno za pokritje vseh ali dela stroškov, ki so nastali z izpolnitvijo obveznosti javne službe ob upoštevanju relevantnih prihodkov in primernega dobička za izpolnitev teh obveznosti“ (zgoraj v točki 188 navedena sodba Altmark, točka 92). Nazadnje, v skladu s četrtyim pogojem Altmark, kadar podjetje, ki bi mu bilo treba poveriti obveznosti javne

službe, v konkretnem primeru ni bilo izbrano v postopku oddaje javnega naročila, je raven nadomestila treba določiti na podlagi analize stroškov, ki bi jih povprečno podjetje, ki je dobro vodeno in primerno opremljeno podjetje za izpolnitev zahtevanih pogojev javne službe, imelo pri izpolnjevanju teh obveznosti, ob upoštevanju relevantnih prihodkov in primernega dobička za izpolnitev teh obveznosti (zgoraj v točki 188 navedena sodba Altmark, točka 93).

190 Prvič, Komisija je glede drugega pogoja Altmark, v skladu s katerim morajo biti parametri za izračun nadomestila določeni vnaprej, objektivno in transparentno, ugotovila, da ni bil izpolnjen. Komisija je to obrazložila tako, da je „nadomestilo določeno v sporazumu o sredstvih javnega obveščanja, ki velja štiri leta, in [da] ni javno razpoložljivega letnega proračuna, ki določa povezavo med nadomestilom in storitvijo“. Komisija tudi navaja, da „ima TV2 poleg tega številne ugodnosti, ki niso transparentne (oprostitev plačevanja davka, oprostitvev plačevanja obresti itn.)“ (točka 71 obrazložitve izpodbijane odločbe).

191 Drugič, glede četrtega pogoja Altmark je Komisija navedla, da „TV2 ni bila izbrana za izvajalca storitev javne radiotelevizije na podlagi razpisa in [da ni bila] opravljena [...] nobena analiza, ki bi zagotovila, da se stopnja nadomestila določi na podlagi analize stroškov, ki bi jih tipično podjetje, dobro vodeno in ustrezno preskrbljeno z ustreznimi proizvodnimi sredstvi, da bi izpolnjevalo nujne zahteve javnih storitev, imelo s poravnavo teh obveznosti, ob upoštevanju zadevnih prihodkov in sprejemljivega dobička za poravnavo obveznosti (točka 71 obrazložitve izpodbijane odločbe).

- 192 V delu izpodbijane odločbe, namenjenemu preizkusu združljivosti pomoči glede na člen 86(2) ES, še posebej glede sorazmernosti, Komisija v odgovor na trditev Kraljevine Danske, da je bil zbrani kapital potreben za obvladovanje morebitnih nihanj prejemkov iz oglaševanja (točka 112 obrazložitve; glej tudi točko 111, prva poved, obrazložitve), „prizna, da podjetja lahko potrebujejo tako rezervo, da lahko izpolnjujejo naloge javne službe“ (točka 113 obrazložitve).
- 193 Vendar Komisija navaja, da „mora biti takšna rezerva ustanovljena za določen namen in da se zanjo določi tudi čas, ko je treba povrniti ugotovljeno prekomerno nadomestilo“. Opozarja, da v obravnavanem primeru ni bilo posebnih rezerv, namesto tega pa se je akumuliral kapital v obliki lastniškega kapitala. Vendar dodaja, da se lastniški kapital lahko uporabi za kateri koli namen in ni nujno, da je ta kapital vezan na izpolnitev nalog javne službe“ (točka 113 obrazložitve).
- 194 Komisija v točki 114 obrazložitve izpodbijane odločbe glede primera, ki ga navaja Kraljevina Danska v zvezi z letom 1999, v katerem naj bi bili prejemki iz oglaševanja postaje TV2 zelo majhni, navaja da postaji TV2 zaradi tega upada ni bilo treba niti poseči po osnovnem kapitalu.
- 195 Komisija v točki 115 obrazložitve izpodbijane odločbe zato „ugotavlja, da presežek, ki se je ustvaril, ni potreben za učinkovito delovanje TV2“. Poleg tega dodaja, „da bi bilo ustrezno, če bi se izkazalo da je treba ustvariti varovalo pred morebitnim zmanjšanjem prihodkov iz oglaševanja, ustvariti transparentno rezervo in ne zgolj dopustiti, da se v podjetju akumulirajo presežki“. Zato Komisija ugotavlja, da „ne more sprejeti prve utemeljitve, ki so jo navedli danski organi“ v zvezi z dejstvom, da naj bi preveliko nadomestilo dejansko pomenilo rezervo, ki je nujna za zagotavljanje storitev javne službe.

- 196 Iz ponovnega branja izpodbijane odločbe izhaja, da stališče Komisije v bistvu temelji na dveh trditvah.
- 197 Prvič, preveliko nadomestilo, ki je bilo ugotovljeno pri postaji TV2, naj ne bi bilo posledica pregledne in premišljene vzpostavitve rezerv s posebnim namenom zagotavljanja izvajanja storitev javne službe kljub nihanju prejemkov iz oglaševanja, ampak je zgolj posledica nenadzorovane akumulacije kapitala.
- 198 Drugič, primer iz leta 1999 naj bi pokazal, da postaja TV2 nikoli ni imela potrebe poseči po svojih rezervah.
- 199 Glede prve od teh trditev je treba ugotoviti, da v izpodbijani odločbi ni nobene ugotovitve, ki bi dokazovala resničnost te trditve.
- 200 Izpodbijana odločba namreč, razen povsem opisnih navedb o nekaterih delih mehanizma, s katerim Kraljevina Danska določi znesek naročnine, ki pripada TV2 od 1995 do 2002 (glej točko 22 obrazložitve), ne ponudi nobene utemeljitve, ki bi vsebovala preučitev tega mehanizma ter pravnih in ekonomskih ugotovitev, na podlagi katere je bil določen ta znesek v tem obdobju.
- 201 Treba je torej ugotoviti, da bi obrazložitev izpodbijane odločbe, glede pomena upoštevanja teh elementov za uporabo pravil – v obravnavanem primeru – s področja državnih pomoči in glede obsega diskrecijske pravice, ki jo ima Komisija glede zapletenih ekonomskih vprašanj, morala v skladu s sodno prakso, navedeno v točkah

178 in 179 zgoraj, vsebovati natančno in podrobno presojo konkretnih, pravnih in ekonomskih okoliščin, ki so bile odločilne pri določitvi zneska naročnine, ki pripade postaji TV2 v obdobju, ki je predmet preiskave.

202 Sodišče prve stopnje ugotavlja, tako kot Kraljevina Danska in postaja TV2, da nezadostna obrazložitev tega vprašanja v izpodbijani odločbi pomeni bistveno kršitev postopka in zato povzroči razglasitev ničnosti te odločbe v skladu s sodno prakso, na katero je opozorjeno v točkah od 178 do 182 zgoraj.

203 Sodišče prve stopnje tudi meni, da je obrazložitev nezadostna, ker ta institucija med formalnim postopkom preiskave ni naredila nobenega natančnega preizkusa konkretnih okoliščin, ki so bile v obdobju, ki je predmet preiskave, odločilne za določitev zneska sredstev iz naročnine, ki pripade postaji TV2.

204 Komisija v fazi teh tožb pred Sodiščem prve stopnje, zato da bi zavrnila očitke, v skladu s katerimi naj ne bi izpolnila svoje obveznosti preizkusa, poudarja, da „so danski organi pred formalnim postopkom preiskave in med njim posredovali številne informacije in izčrpne podatke o tej zadevi“, vendar da je bilo za posredovane podatke vendarle značilno to, da so danski organi skušali upravičiti akumulacijo prevelikega nadomestila v postaji TV2 z informacijami in izračuni, pridobljenimi naknadno. Kraljevina Danska naj po mnenju Komisije ne bi bila sposobna predložiti informacije z datumom iz obdobja, ko se je izvajala akumulacija kapitala v tem podjetju in ki bi morebiti lahko upravičile nastanek kapitala v znesku, ugotovljenem za postajo TV2.

- 205 Te trditve se ponovijo na več drugih mestih pisanj Komisije. Tako Komisija meni, da „danski organi niso nikoli *ex ante* predložili informacij oziroma dokumentov v zvezi s potrebami postaje TV2 po kapitalu ob njeni ustanovitvi ali v obdobju, na katero se nanaša preiskava“, oziroma da „so vse informacije s tega področja temeljile na naknadnih ugotovitvah in izračunih“.
- 206 Komisija se poleg tega – zato da bi upravičila, zakaj v izpodbijani odločbi ni kakršnekoli ekonomske analize potreb postaje TV2 po financiranju v obdobju, ki je predmet preiskave – sklicuje na navedeno, da Kraljevina Danska ni predložila dokazov, na podlagi katerih bi bilo mogoče domnevati, da je postaja TV2 potrebovala zadevni kapitalski vložek.
- 207 Vseeno pa niti Komisija niti intervenientke v njeno podporo ne izpodbijajo, da so bile ekonomske analize iz obdobja 1995/1999, opravljene v okviru in za potrebe postopka štiriletne določitve zneska naročnine, ki pripade postaji TV2 (glej točke od 171 do 174 zgoraj), posredovane Komisiji. Te analize so poleg tega omenjene v stališčih Kraljevine Danske z dne 24. marca 2003 v odgovoru na odločbo o uvedbi postopka in so priložene v prilogah k navedenim stališčem.
- 208 To da Komisija ni upoštevala teh informacij v fazi izpodbijane odločbe, v kateri sploh niso omenjene, niti tako, da bi jih izpodbijala, potrjuje, da ta institucija med formalnim postopkom preiskave ni preizkusila podatkov, ki so ji bili takrat posredovani o financiranju postaje TV2 v obdobju od 1995 do 2002.

- 209 Sodišče prve stopnje ob tem poudarja, da Komisija v fazi tožb pred njim v svojih pisanjih navaja le druge ekonomske analize, in ne ekonomskih analiz iz obdobja 1995/1999, in sicer analiz o kapitalizaciji postaje TV2 A/S ob njeni ustanovitvi leta 2003 oziroma o rekapitalizaciji leta 2004, torej analiz, ki nimajo nobenega *ex ante* učinka.
- 210 Komisija torej pred Sodiščem prve stopnje ne odgovarja na očitke, ki temeljijo na neupoštevanju ekonomskih analiz 1995/1999 v fazi formalnega postopka preiskave. Nasprotno, Komisija s svojim – zmotnim – očitkom Kraljevini Danski, da ji ni posredovala *ex ante* podatkov (glej točko 204 zgoraj), v bistvu prizna, da ni natančno preučila spisa.
- 211 Intervenientke v podporo Komisiji, namreč stranke, za katere je bilo že navedeno, da z ničimer ne izpodbijajo obstoja in posredovanja teh analiz Komisiji, se tudi ne odzovejo na ta očitek.
- 212 Postaja SBS navaja, da naj bi bile ekonomske analize 1995/1999 „stare študije trga“, kar navsezadnje potrjuje, koliko so bile te analize, ki so dejansko iz obdobja, ki je predmet preiskave, upoštevne *ratione temporis* in tudi *ratione materiae* za presojo Komisije. Sodišče prve stopnje v vsakem primeru poudarja, da če sta obstoj ekonomskih analiz 1995/1999 ter njihov namen nesporni dejstvi v postopku, je treba vsako morebitno kritiko glede temelja teh analiz zavrniti kot neučinkovito. V skladu s sodno prakso, navedeno v točki 182 zgoraj, namreč Sodišču prve stopnje ni treba v okviru nadzora zakonitosti odpravljati pomanjklivosti obrazložitve izpodbijane odločbe, tako da bi nadomestilo presojo Komisije, kar bi ta morala storiti v fazi formalnega postopka preiskave.

- 213 Čepprav Komisija ne odgovori na očitek, da ni upoštevala ekonomskih analiz 1995/1999, Sodišče prve stopnje kljub temu poudarja, da Komisija navaja dejstvo, da naj postaja TV2 A/S ne bi sodelovala v formalnem postopku preiskave. Sodišče prve stopnje vendarle ugotavlja, da te navedbe ne pomenijo nobenega pravnega izpodbijanja pravice postaje TV2 A/S, da v fazi tožbe uveljavlja očitek kršitve obveznosti preizkusa, med drugim glede ekonomskih analiz.
- 214 V vsakem primeru, tudi če bi Komisija zatrjevala, da se postaja TV2 A/S ne more v svoji tožbi sklicevati med drugim na ekonomske analize 1995/1999, bi bila ta morebitna trditev po eni strani neučinkovita, po drugi strani pa neutemeljena iz v nadaljevanju navedenih razlogov.
- 215 Glede neučिनovanja te morebitne zahteve je treba opozoriti, da je neobrazložitev ali pomanjkljiva obrazložitev bistvena kršitev postopka na podlagi člena 230 ES in je razlog javnega reda, ki ga sodišče Skupnosti upošteva po uradni dolžnosti (sodbi Sodišča prve stopnje z dne 29. septembra 2005 v zadevi Napoli Buzzanca proti Komisiji, T-218/02, ZOdl. JU, str. I-A-267 in II-1221, točka 55, in z dne 22. junija 2005 v zadevi CIS proti Komisiji, T-102/03, ZOdl., str. II-2357, točka 46). Sodišče prve stopnje, potem ko je – v odgovoru na izrecen očitek tožečih strank – ugotovilo, da izpodbijana odločba ni dovolj obrazložena glede okoliščin, v katerih je bil znesek naročnine, ki pripade postaji TV2, določen v obdobju, ki je predmet preiskave, le še dodatno opozarja, da je nezadostnost obrazložitve posledica kršitve Komisije, ker ni izpolnila svoje obveznosti preizkusa (glej točki 202 in 203 zgoraj).
- 216 Sodišče prve stopnje glede neutemeljenosti te morebitne trditve poudarja, da se postaja TV2 A/S nikakor ne sklicuje na nova dejstva, s katerimi naj Komisija ne bi bila seznanjena med formalnim postopkom preiskave. Nasprotno, postaja TV2 A/S se omeji na očitek Komisiji, da ni preizkusila podatkov, ki jih je med formalnim postopkom tej instituciji posredovala stranka, ki je zatrjevala, da je bilo financiranje postaje TV2

v obdobju, ki je predmet preiskave, nujno in sorazmerno s potrebami javne službe (glej točki 111 in 112 obrazložitve izpodbijane odločbe). Čeprav postaja TV2 A/S ni sama sodelovala v formalnem postopku preiskave, ji ni mogoče prepovedati, da pred Sodiščem prve stopnje navaja pravni argument, da ti podatki niso bili preizkušeni (glej v tem smislu sodbe Sodišča prve stopnje z dne 6. oktobra 1999 v zadevi Kneissl Dachstein proti Komisiji, T-110/97, Recueil, str. II-2881, točka 102 in navedena sodna praksa; z dne 16. septembra 2004 v zadevi Valmont proti Komisiji, T-274/01, ZOdl., str. II-3145, točka 102; zgoraj v točki 184 navedeno sodbo Saxonia Edelmetalle in ZEMAG proti Komisiji, točka 68, in sodbo Sodišča prve stopnje z dne 23. novembra 2006 v zadevi Ter Lembeek proti Komisiji, T-217/02, ZOdl., str. II-4483, točke 84, 85 in 93).

217 Iz zgornjih ugotovitev izhaja, da Komisija, s tem ko ni preizkusila podatkov, čeprav so ti neposredno upoštevni za vprašanje, ali zadevni ukrepi pomenijo ali ne pomenijo državne pomoči v smislu člena 87(1) ES, ni izpolnila svoje obveznosti preizkusa, kar je neizpolnitev, ki pojasni nezadostnost obrazložitve, ugotovljeno v točki 202 zgoraj.

218 Glede navedbe, prav tako iz prve trditve Komisije, da naj danski organi ne bi pravilno nadzorovali ravni vzpostavljenih rezerv, je treba ugotoviti, poleg dejstva, da gre ponovno za navedbo, ki je neutemeljena in ki jo Kraljevina Danska izpodbija v formalnem postopku preiskave (glej točko 48, druga poved, obrazložitve izpodbijane odločbe), da sama izpodbijana odločba vsebuje take podatke, ki zmanjšujejo njeno prepričljivost.

219 Iz izpodbijane odločbe tako izhaja, da bi morala postaja TV2 do leta 2002 predložiti letne proračune in obračune za javne storitve (točka 96 obrazložitve). Poleg tega je dansko računsko sodišče v celotnem obdobju, ki je predmet preiskave, izvajalo upravni

in finančni nadzor računov postaje TV2 (točka 97 obrazložitve). Zato okoliščina, ki jo je Komisija poudarila v isti točki obrazložitve, da naj računsko sodišče ne bi imelo „pooblastil za preprečitev prevelikega nadomestila“, nima tako velikega pomena glede organa preverjanja in ne omogoča sklepa, da danski organi niso opravili nadzora.

220 V nobenem primeru Komisija ne more svoje odločitve o naložitvi vračila vseh zneskov, za katere Kraljevina Danska trdi, da so potrebni za sestavo rezerve, ki je nujna za javno službo, utemeljiti z domnevno nezadostnim nadzorom, ker je bil vesten preizkus vseh pravnih in ekonomskih okoliščin, ki so bile odločilne pri sestavi te rezerve v obdobju, ki je predmet preiskave, popolnoma mogoč glede na podatke, ki jih ima Komisija, in da se, če ne bi bilo takega preizkusa, ne bi bilo mogoče veljavno izreči o vprašanju, ali je bila ta rezerva v celoti ali celo samo delno dejansko potrebna za javno službo.

221 Iz istih razlogov se sklicevanja Komisije na zahtevo po „posebni“ (točka 113 obrazložitve izpodbijane odločbe) oziroma tudi „pregledni“ rezervi (točka 115 obrazložitve izpodbijane odločbe) – če Komisija sploh ne opravi vestnega preizkusa konkretnih okoliščin, ki so bile odločilne pri določitvi zneska naročnine, ki pripade postaji TV2 v obdobju, ki je predmet preiskave – izkažejo za sklicevanja na povsem formalno zahtevo, s katero ni mogoče utemeljiti vračila, naloženega z izpodbijano odločbo.

222 Z drugo trditvijo Komisije (točka 198 zgoraj), da naj bi primer iz leta 1999 pokazal, da naj postaja TV2 dejansko nikoli ne bi imela potrebe poseči v svoje rezerve, v smislu zgoraj navedenih trditev nikakor ni mogoče dokazati obstoja državne pomoči.

- 223 Dejstvo, da postaji TV2 leta 1999 ni bilo treba poseči v svoje rezerve, ne omogoča sklepa, da bi jih bilo treba šteti za nesorazmerne glede na svoje potrebe za opravljanje javne službe. Že za samo rezervo, vzpostavljeno za preprečitev tveganja, je namreč značilno, da ni nujno, da se jo uporabi. Zato je naknadno sklepanje Komisije, da je rezerva neupravičena, ker ni bila uporabljena, v protislovju z njeno trditvijo o možnosti vzpostavitve in ohranjanja take rezerve za zagotavljanje, da se bo lahko opravljala javna služba. Zato bi morala Komisija navsezadnje, da bi se učinkovito izrekla o sorazmernosti oziroma nesorazmernosti rezerv, vzpostavljenih v postaji TV2, preizkusiti utemeljenost ugotovitev, zlasti ekonomskih, na katere se je oprla Kraljevina Danska pri določitvi zneska naročnine, ki pripade TV2 od 1995 do 2002.
- 224 Sodišče prve stopnje poleg tega poudarja, da se to, da v izpodbijani odločbi ni bilo natančnega in podrobnega preizkusa okoliščin financiranja postaje TV2 v obdobju, ki je predmet preiskave, pokaže v brezpogojnosti trditev Komisije v točki 71 obrazložitve izpodbijane odločbe.
- 225 Prvič, glede obrazložitve v točki 71 v zvezi z drugim pogojem Altmark Sodišče prve stopnje navaja, da je nesmiselno sklicevanje na dejstvo, da „je nadomestilo določeno v sporazumu o sredstvih javnega obveščanja, ki velja štiri leta“, ker gre za povsem opisno sklicevanje, ki pa vendarle šteje za utemeljitev trditve, v skladu s katero naj parametri, na podlagi katerih se izračuna nadomestilo, ne bi bili določeni vnaprej, objektivno in transparentno. Sodišče prve stopnje vendarle ugotavlja, ne da bi kakor koli posegalo v prisojnost Komisije za nadzor državnih pomoči, da se podrobna pravila za določanje zneska naročnine, ki pripade postaji TV2, na podlagi dogovorov o sredstvih javnega obveščanja, pod pogoji, ki so navedeni v točkah od 171 do 174 zgoraj in ki nikakor niso bili izpodbijani, lahko sprejme kot objektivna in pregledna.

- 226 Glede trditve v točki 71 obrazložitve izpodbijane odločbe, v skladu s katerimi „ni javno razpoložljivega letnega proračuna, ki določa povezavo med nadomestilom in storitvijo“ oziroma v skladu s katerimi „ima TV2 številne ugodnosti, ki niso transparentne (oprostitev od plačevanja davka, oprostitvev od plačevanja obresti itn.)“, je treba še enkrat ugotoviti, da če se te trditve zdijo neprimerne, v okoliščinah obravnavane zadeve celo neresnične, jih mora Komisija še podrobneje preučiti.
- 227 Prvič, kar zadeva dejstvo, da ni letnega proračuna, ki bi vzpostavil zvezo med nadomestilom in storitvami, Sodišče prve stopnje ugotavlja, da drugi pogoj Altmark ne določa take formalne zahteve. Ta pogoj namreč pušča državam članicam prosto izbiro glede praktičnih podrobnih pravil za njegovo spoštovanje. Zato se dejstvo, da se Komisija formalno sklicuje na neobstoj „javnega letnega proračuna, ki bi vzpostavil zvezo med nadomestilom in storitvami“, čeprav podrobna pravila o določitvi naročnine, ki pripade postaji TV2, navedena v točkah od 171 do 174 zgoraj – in ki bi jih bilo treba natančno preučiti pri preverjanju drugega pogoja Altmark – v izpodbijani odločbi niso bila nikakor natančno preučena, izkaže za obrazložitev, ki je dejansko umetna.
- 228 Poleg tega lahko Sodišče prve stopnje le poudari, še enkrat brez poseganja v pristojnost Komisije na področju državnih pomoči, da ni mogoče izključiti, da bi zgoraj navedena podrobna pravila o določitvi zneska naročnine, ki pripade postaji TV2, lahko bila objektivna in pregledna podrobna pravila, če bi vključevala med drugim intervencijo danskega parlamenta, če bi se opirala na ekonomske analize, ki bi jih pripravila revizorska družba ob pomoči stalne skupine strokovnjakov, v kateri bi sodelovali konkurenti postaje TV2, in če bi bile te analize objavljene tako kot letni obračuni postaje TV2. Ni mogoče torej izključiti, da bi natančna analiza teh podrobnih pravil morda pripeljala do sklepa, da je Kraljevina Danska, celo preden je Sodišče določilo pogoje Altmark, v bistvu zagotovila upoštevanje drugega od teh pogojev.

229 Glede trditve, da „številne ugodnosti [...] niso transparentne (oprostitvev plačevanja davka, oprostitvev plačevanja obresti itn.)“, lahko Sodišče prve stopnje le poudari, da je bil znesek naročnin, ki pripade postaji TV2, po mnenju tožečih strank, in ne da bi kdo to izpodbijal, izračunan pravzaprav ob domnevi, da se ohranijo ti drugi državni ukrepi v prid tej RTV-postaji. Torej ni razloga, vsaj ob prvi preučitvi in glede na to, kako so tožeče stranke opisale postopek določitve zneska naročnine, ki pripade postaji TV2, da bi razlagali, da naj bi bila obstoj in znesek teh drugih državnih ukrepov, ki so bili nujno upoštevani v tem postopku za določitev naročnine, prikrita.

230 Iz zgoraj navedenega izhaja, da niso prepričljive trditve v točki 71 obrazložitve izpodbijane odločbe, ki so v zvezi z drugim pogojem Altmark, in sicer trditve, ki se ne opirajo na natančno analizo, v izpodbijani odločbi konkretne pravne in ekonomske okoliščine, na podlagi katerih je bil določen znesek naročnine, ki pripade postaji TV2.

231 Drugič, kar zadeva obrazložitev v točki 71, zadnja poved, obrazložitve izpodbijane odločbe v zvezi s četrtem pogojem Altmark, Sodišče prve stopnje poudarja, da razen nekoliko dvoumne obrazložitve, v kateri je dobesedno navedeno, da „ni bila opravljena nobena analiza“ v obravnavani zadevi, „da bi se preverilo, ali je [Kraljevina Danska] raven potrebnega nadomestila določila na podlagi analize [opravljene s strani te države članice] stroškov, ki bi jih tipično podjetje, dobro vodeno in ustrezno preskrbljeno [...], lahko nosilo [...]“, želi Komisija povedati, da Kraljevina Danska ni upoštevala četrtega pogoja Altmark.

232 Taka obrazložitev, ki se navsezadnje omejuje na neposredno povzemanje besedila četrtega pogoja Altmark, bi lahko eventualno zadoščala, če bi bilo gotovo, da Kraljevina Danska ni izvedla ničesar, kar bi dejansko povzročilo zagotovitev spoštovanja četrtega pogoja Altmark, oziroma če bi Komisija dokazala, da je bila analiza, ki jo je naredila ta država članica, očitno nezadostna ali neustrezna za zagotovitev upoštevanja tega

pogoja. Te okoliščine v obravnavani zadevi torej niso nikakor dokazane. Nasprotno, ob upoštevanju postopka, ki ga je Kraljevina Danska uporabljala za določitev zneska naročnine, ki pripade postaji TV2 od leta 1995 do 2002, namreč postopek, ki je med drugim v skladu z opisom, navedenim v točkah od 171 do 174 zgoraj, in ki ga nihče ne izpodbija, obsegal ekonomske analize, pri katerih sestavi so sodelovali konkurenti postaje TV2, ni mogoče izključiti, da bi natančen preizkus vseh okoliščin, odločilnih pri določitvi zneska naročnine, ki pripade postaji TV2 v obdobju, ki je predmet preiskave, namreč preizkus, ki bi ga morala storiti Komisija, lahko pripeljal do sklepa, da je Kraljevina Danska v bistvu pazila, in celo preden je Sodišče določilo pogoje Altmark, na upoštevanje četrtega od teh pogojev.

²³³ Iz tega sledi, da se točka 71, zadnja poved, obrazložitve izpodbijane odločbe izkaže dejansko za povsem formalno glede na ugotovitev iz točke 203 in iz točk, ki ji sledijo tu zgoraj, ter je ponovno navedena v točki 230 zgoraj, v skladu s katero Komisija v formalnem postopku preiskave ni natančno preizkusila konkretnih okoliščin, ki so bile v obdobju, ki je predmet preiskave, odločilne pri tem, ko je Kraljevina Danska določila znesek naročnine, ki pripade postaji TV2.

²³⁴ Ob upoštevanju vseh ugotovitev, iz katerih izhaja, da izpodbijana odločba ni dovolj obrazložena, ker je Komisija kršila svojo obveznost preizkusa vprašanj, ki so neposredno upoštevna za opredelitev obstoja državne pomoči, je treba, ne da bi bilo treba preizkusiti druge tožbene razloge v zadevah T-309/04, T-317/04, T-329/04 in T-336/04, razglasiti ničnost izpodbijane odločbe.

Stroški*Stroški v zadevah T-309/04 in T-317/04*

- 235 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker Komisija ni uspela v glavni stvari v zadevah T-309/04 in T-317/04, se ji v skladu s predlogi tožečih strank naloži plačilo stroškov.
- 236 V skladu s členom 87(5) Poslovnika se stranki, ki odstopi, naloži plačilo stroškov, če jih je nasprotna stranka v pisnih stališčih glede odstopa priglasila. Ker so tožeče stranke odstopile od svojih predlogov za izdajo začasnih odredb v zadevah T-309/04 R in T-317/04 R in ker Komisija ni predlagala, naj se njim naloži stroške v teh zadevah, vsaka stranka nosi svoje stroškov v teh zadevah.
- 237 Ker EBU, intervenientka v podporo predlogom postaje TV2 A/S v zadevi T-309/04, ni priglasila stroškov, sama nosi svoje stroške.
- 238 Postaji SBS in Viasat, intervenientki v podporo predlogom Komisije v zadevi T-309/04, nosita svoje stroške.

Stroški v zadevah T-329/04 in T-336/04

- 239 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Poleg tega Sodišče prve stopnje v skladu s členom 87(3) tega poslovnika, če vsaka stranka uspe samo deloma ali v izjemnih okoliščinah, odloči, da se stroški delijo ali da vsaka stranka nosi svoje stroške.
- 240 Postaji Viasat in SBS, ki sta tožeči stranki in intervenientki v podporo druga drugi v zadevah T-329/04 in T-336/04, nista uspeli s tožbenimi razlogi za razglasitev ničnosti v zvezi z opredelitvijo nalog javne službe postaje TV2 za SSGP. Sodišče prve stopnje je poleg tega ugotovilo, da zaradi razglasitve ničnosti izpodbijane odločbe v okviru tožb T-309/04 in T-317/04 ni treba preizkusiti drugih tožbenih razlogov za razglasitev ničnosti, ki sta jih predložili ti tožeči stranki.
- 241 Sodišče prve stopnje je v teh okoliščinah odločilo, da postaji Viasat in SBS nosita vsaka svoje stroške, ki so jima nastali kot tožečima strankama in intervenientkama v zadevah T-329/04 in T-336/04, ter desetino stroškov Komisije v zadevi T-329/04 ter desetino stroškov Komisije v zadevi T-336/04.
- 242 Iz istih razlogov postaja Viasat nosi desetino stroškov, ki so nastali postaji TV2 A/S, Kraljevini Danski in EBU kot intervenientkam v podporo predlogom Komisije v zadevi T-329/04, postaja SBS pa nosi desetino stroškov, ki so nastali istim strankam kot intervenientkam v podporo predlogom Komisije v zadevi T-336/04.

243 Komisija ter postaja TV2 A/S, Kraljevina Danska in EBU, intervenientke v podporo tej instituciji v zadevah T-329/04 in T-336/04, nosijo vsaka devet desetih svojih stroškov v zadevah T-329/04 in T-336/04.

Iz teh razlogov je

SODIŠČE PRVE STOPNJE (peti senat)

razsodilo:

- 1. Zadeve T-309/04, T-317/04, T-329/04 in T-336/04 so združene za namene sodbe.**
- 2. Odločba Komisije 2006/217/ES z dne 19. maja 2004 o ukrepih, ki jih Danska izvaja v prid postaje TV2/Danmark (UL L 85, str. 1, popravek UL 2006, L 368, str. 112), se razglasi za nično.**
- 3. TV 2/Danmark A/S, Kraljevina Danska in Komisija nosijo vsaka svoje stroške v zadevah T-309/04 R in T-317/04 R.**

9. Komisija, TV 2/Danmark A/S, Kraljevina Danska in Evropska zveza za radiodifuzijo nosijo vsaka devet desetih svojih stroškov v zadevah T-329/04 in T-336/04.

Vilaras

Martins Ribeiro

Jürimäe

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourggu, 22. oktobra 2008.

Sodni tajnik

Predsednik

E. Coulon

M. Vilaras

Stvarno kazalo

Pravni okvir	II - 2942
Dejansko stanje sporov	II - 2945
Postopek	II - 2950
Zadevi T-309/04 in T-317/04	II - 2950
Zadeva T-329/04	II - 2952
Zadeva T-336/04	II - 2953
Predlogi strank	II - 2955
Pravo	II - 2957
Dopustnost tožb T-309/04 in T-317/04	II - 2957
Temelj	II - 2963
Prvi tožbeni razlog v zadevi T-329/04 in drugi tožbeni razlog v zadevi T-336/04: napačna opredelitev nalog javne službe postaje TV2 kot SSGP	II - 2965
– Trditve strank	II - 2965
– Presoja Sodišča prve stopnje	II - 2969
Prvi tožbeni razlog v zadevah T-309/04 in T-317/04: kršitev pravic obrambe	II - 2978
– Trditve strank	II - 2978
– Presoja Sodišča prve stopnje	II - 2980
Drugi tožbeni razlog v zadevah T-309/04 in T-317/04: kršitev člena 87(1) ES, ker prihodek in prejemki iz oglaševanja, ki so bili prek sklada TV2 preneseni na postajo TV2, niso državna sredstva	II - 2984
– Trditve strank	II - 2984
– Presoja Sodišča prve stopnje	II - 2987

Očitek v tožbah T-309/04 in T-317/04: nezadostna obrazložitev izpodbijane odločbe, ki je posledica tega, da je Komisija kršila obveznost preizkusa	II - 2991
– Trditve strank	II - 2991
– Presoja Sodišča prve stopnje	II - 2993
Stroški	II - 3011
Stroški v zadevah T-309/04 in T-317/04	II - 3011
Stroški v zadevah T-329/04 in T-336/04	II - 3012